

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams - 1 year \$6.00
pusei metų - 6 months .. \$3.00
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Publisher in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1965
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 36

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1970 METŲ RUGSĖJIS - SEPTEMBER 23
Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 20 centų

66-TIEJI METAI

Arabai Jordane lieja kraują tarpusavio piautynėse

Smarkios kovos tarp Jordano armijos ir Palestinos partizanų. Sirija slapta remia partizanus. Ką darys JAV? Sovietų pozicija.

Arabai kadaise buvo užkariavę didelius Rytų pasaulio plotus, pasiekę ir Ispaniją, sukūrę aukštą kultūrą, kuri darė įtakos net Europai, — ir vėl viskas dinga, tarytum būtų šių tautų ateičiai dykumų smiltys užpusčiusios. Iš tiesų arabų didybę ir pažangą sunaikino jų pačių nesantaika, tarpusavio neapykanta. Ta nesantaika griauja ir šiandien jų bendrą frontą prieš Izraelį.

Jordano karaliaus Husseino vyriausybės ir Jordano gyvenančių apie milijonų Palestinos pabėgėlių nesutarimai jau seniau buvo išryškėję. Palestinos pabėgėliai, vedę kovą su Izraeliu, yra griežtų žygių šalininkai, o Husseinas dar laukia šioikos tokios naudos iš diplomatinė veiksmų. Husseinas sutiko sudaryti su Izraeliu laikiną paliaubą ir derėtis, o Palestinos partizanai to nenori nė girdėti. Dėl to jau kelis kartus buvo kilę jų susirėmimų su Jordano karaliaus armija, bet šiuo metu tie susirėmimai išvirto į tikrą plačią apimties vidaus karą. Kovos vyksta ne tik visame krašte, bet ir pačioje Jordano sostinėje Ammane.

Kadangi susisiekimo ryšiai su Jordanu nutrūkę, tai žinios pasiekia Vakarus netiesioginiais keliais ir yra prieštaraujantios. Karaliaus Husseino vyriausybė skelbia, kad ji yra apvaldžiusi padėtį ir partizanus sutramdžiusi, o partizanai sako, jie jau valdo beveik visą kraštą ir tuoj užims visą Ammaną.

Sakoma, kad tarpusavio piautynėse Ammane jau žuvo apie 10,000 žmonių, daugiausia civilinių gyventojų. Paskutinės žinios skelbia, kad keli tūkstančiai Sirijos kariuomenės ir apie 200 tankų įsiveržė į Jordaną padėti Palestinos partizanams įveikti Jordano karines pagas. Pirmas tos invazijos bandymas buvęs atmuštas, bet dabar tie kaimyninės arabų valstybės daliniai jau prasiveržė į Jordaną. Sirijos vyriausybė tai oficialiai neigia, bet kiti žinių šaltiniai patvirtina, kad invazija, nors ir maskuojama, vyksta.

Sirijos pagalba Jordano partizanams padėtį dar labiau sukomplikavo. Yra pavojus, kad Izraelis savo saugumo sumetimais gali nutraukti laikiną paliaubą ir įsikišti į Jordano vidaus karą. Be to, ir JAV artina į tą sritį savo 6-ji karinį laivyną, ir yra galimybė, kad savo piliečių apsaugai ar kitais sumetimais Artimųjų

Rytų srityje gali išlipti ir Amerikos kariai.

Tokių amerikiečių įsikišimo labai nenori Egiptas ir, svarbiausia, Sovietų Sąjunga, nes tai būtų netiesioginė parama Izraeliui. Be to, tokiu atveju gresia pavojus amerikiečiams netarpiškai susidurti su sovietais, kurie remia Egiptą bei Siriją ir patys bando arabų kraštuose įsitvirtinti. Dėl to Maskva bendrai įspėjo visus, kurie į tą konfliktą nori kištis. Tas įspėjimas taikomas ir Jordano kaimyniniams arabų kraštams, nes tokios tarpusavio kovos kenkia ir sovietų politiniams ir kariniams siekimams ir tik stiprina Izraelio padėtį.

Artimiausiomis dienomis turėtų visa šita maišėtis vienai ar kitaip išsispirsti, — nurinti, ar išaugti dar į didesnę ir pavojingesnę konfliktą, kuriame gali ragais susiremti ir didžiosios galybės.

Atominės sutarties viltys blėsta

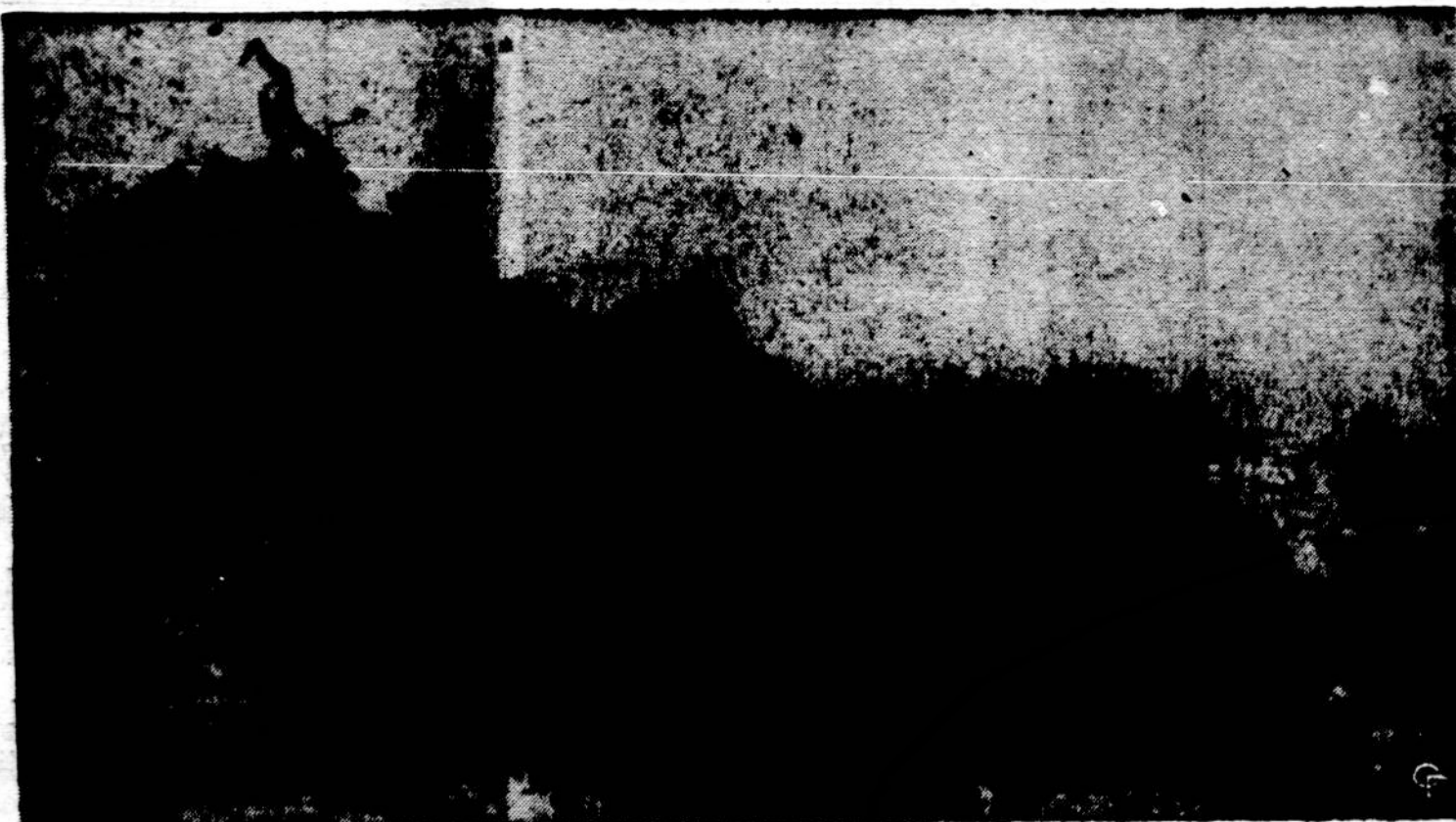
Prezidento Nixono administracija labai daug vilčių dėjo į galimą sutartį su sovietais atominio ginklavimosi apribojimo reikalu. Pasitarimai buvo vedami ir turėtų būti atnaujinti Helsinkyje. Net pats prezidentas šiuo reikalu buvo gana optimistiškai pasisakęs. Bet dabar tas optimizmas blėsta, nes, stiprėjant konfliktui Artimuosiuose Rytuose, Sovietų Sąjungos laikysena ir atominio ginklavimosi klausimu darosi vis kietesnė.

Be to, didėja ir JAV nepasitikėjimas sutartimis su sovietais, matant jų aktyvią išsivystę ir išnaudojimą Art. Rytuose Egipto pozicijoms sustiprinti.

Izraelio ministras kritikuoja JAV-bes

Izraelio krašto apsaugos ministras gen. Moshe Dayan savo kalboje priekaišavo JAV-bes, kad jos visada pasirodusios tik kalbėti, atseit, derėtis, kai Sovietų Sąjunga pasirengusi ir šaudyti ir kalbėti. Dėl to ir šių valstybių veiklos Artimuosiuose Rytuose rezultatai yra skirtingi.

Dayan pareiškė Londono Times laikrašty, kad Palestinos arabų veikla pakeitė ir konfliktą tarp Izraelio ir arabų tautų pobūdį.

Tik ši lauko krūva beliko iš trijų milijonų dolerių kainavusių keičiamųjų lektuvų, kai juos Jordano tyruose susprogdino Palestinos arabų partizanai. Paskutiniu momentu keleiviai iš lektuvų buvo ko įkaitais, už kuriuos nori išvaduoti iš kalėjimų savo bendradarbius Vak. Europoje ir atgauti arabus belaisvius iš Izraelio.

Kambodijos fronte niekas nelaimi

Po perversmo Kambodijoje buvo pranašaujama, kad jos antikomunistinė vyriausybė išsilaisvinti daugiausia tik vieną mėnesį. Bet ji jau laikiškai pusę metų. Kambodijos kariuomenė iš poros dešimčių tūkstančių vyrų jau išaugo į daugiau kaip šimto tūkstančių armiją ir yra geriau apginkluota amerikiečių ginklais. Jos pajėgumas gerokai padidėjo.

Bet, amerikiečiams iš Kambodijos pasitraukus, ten ir komunistų spaudimas gerokai sustiprėjo. Šiuo metu komunistai yra užėmę didelę dalį retai apgyventos ar ir visai tuščios Kambodijos teritorijos, ir ten vyksta gana kruvinas stumdymasis, ne vienai pusei nepasiekiant lemiamos pergalės.

Kolegijose gali būti daugiau riaušių

Sen. Charles H. Percy pareiškė, kad per ateinančius kelis mėnesius Amerikos švietimo įstaigos išgyvensiančios didesnę krizę, negu bet kada savo istorijoje. Jis sako, jeigu nuosaukiųji studentijos dalis ar "tylinčioji dauguma" nesutramdys ekstremistų, tai dar mes matysime šių dienų mūsų bendruomenės galą.

Vietname stiprėja bombardavimai

Praeitą savaitgalį amerikiečių B-52 bombonešiai numetė į komunistų linijas P. Vietnamo šiaurinėje dalyje pusę milijono svarų bombų. Mat, pajusta, kad jie koncentruoja savo jėgas didesniam puolimui, kad amerikiečiams sutrukdytų planingai išvežti savo kariuomenės numatytus dalinius namo.

Piratas vėl pagrobė JAV lektuvą

Jaunas negras, kuris pasisakė "baisiai nekencias žydu" ir noris prisijungti prie Palestinos partizanų, praeitą savaitgalį pagrobė Al-legheny bendrovės lektuvą su 91 keleiviu ir pareikalavo jį skraidyti į Kairą. Bet kadangi lektuvas taip toli negalėjo nuskristi, tai oro piratas išleido keleivius Philadelphiaje ir nuskrido su lektuvo įgula į Kubą.

Tai įvyko nebeįtikinamai dabartinių apsisaugojimo priemonių. Užpuolikas buvo ginkluotas revolveriu, turėjo nitroglicerino bombą ir kitokių priemonių.

Mėnulyje nutūpė sovietų erdvėlaivis

Dar 3 dienos prieš amerikiečių Apollo 11 nutūpimą mėnulyje sovietai bandė tenai nutūpdyti savo erdvėlaivį Luna 15, bet nepavyko. Po to jų spauda mažai rašė apie savo kosmonautų erdvės keliones. Bet praeitą savaitę ir jiems šis tas pasisekė. Jie nutūpė mėnulio paviršiuje savo naują erdvėlaivį Luna 16, kuris iš ten siunčia televizijos vaizdus. Jų Luna 16 žmonių nebuvo. Jie dabar bandys jį grąžinti į žemę.

Komunistai spaudžia slovakų akademiją

Iš Prahos pranešama, kad Slovakų Mokslo akademijoje Bratislavoj yra suspenduota visa veikla ir atsaukti paskirų grupių vadovų paskyrimai. Nors tokio potvarkio priežastys nenurodomos, bet žinoma, kad mokslininkai kritiko sovietų invaziją ir dėl to nustojo dabartinių komunistų partijos vadų pasitikėjimo.

Svedijoje pasiliks socialistų valdžia

Rašant šiuos žodžius dar nėra tiksliai žinomi švedų parlamento rinkimų duomenys, bet atrodo, kad vieni socialistai nebeturės daugumos. Parlamente buvo 350 atstovų, iš jų socialdemokratų 183, o dabar jie beturės 166 atstovus.

Bet per šiuos rinkimus padidėjo komunistų atstovų skaičius, ir jie žada remti socialdemokratų valdžią.

JAV bombonešiai grįžta iš Vietnamo

Nebeįtikinamai mažėjančio, tai vėl didėjančio įtempimo, P. Vietname, pagal numatytą amerikiečių kariuomenės atšaukimo planą, 12 didžiųjų bombonešių iš Vietnamo yra atšaukiama. Iš ten grąžinamas ir marinių dalinys, kurio pareigas perima vietnamiečiai.

Rugsėjo 15 d. prasidėjus Jungtinių Tautų metinei sesijai, įvyko ir Pavergtųjų Europos tautų septynioliktoji sesija.

Jungtinių Tautų surinkto- mis žiniomis, kas penktas žemės gyventojas nemoka nei skaityti, nei rašyti. ...

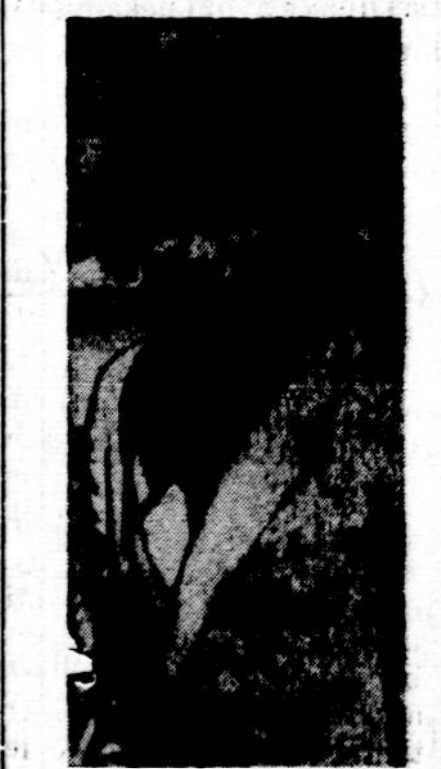
Kalifornijoje įvyko vienas didesnis ir du mažesni žemės drebėjimai, bet didesnių nuostolių jie nepadarė. ...

Rugsėjo 24 d. turėjo viename krašte susitikti geležinkeliai, bet prezidento įsakymu treikas sustabdytas dviem mėnesiams. Per tą laiką gal šalys ir susitars. ...

Prezidento Washingtono laikas parduotas už 4.500 dolerių.

Visi dirbkime per VLIKą Lietuvos laisvės atstatymui, remkime Tautos Fondą.

Mūsų aukos Tautos Fondui — VLIKo darbas tėvynei laisvei.

Subankrutavęs aktorius Eddie Fisher San Juan, Puerto Rico, teisme, kur buvo paskelbtas jo bankrotas. Jis uždirbdavo milijonus dolerių, kadaise buvo vedęs aktorę Elizabeth Taylor, o dabar beliko tik skolos.

FBI ir policijos ieškomas dr. Timothy Leary, narkotikų "dvasios vadas", kuris pabėgo iš San Luis kalėjimo. Už marijuanas vartojimą jis buvo nubaustas nuo 6 mėn. iki 10 metų kalėjimo.

Prez. Nixonas kelianja Europon

Šį sekmadienį, rugsėjo 27 d. prezidentas Nixonas išvyksta į Europą. Kelionėje jis numato išbūti iki spalio 5 d. ir aplankyti Italiją, Jugoslaviją, Ispaniją, Angliją ir gal Airiją. Romoje jis tarsis su Italijos vyriausybe ir susitiks su popiežium. Bet, svarbiausia, prezidentas numato inspektuoti Viduržemio jūroje sukongcentruotą JAV 5-tąjį laivyną ir susipažinti su jo pajėgumu atlikti šiuo neramiu metu jam skirtus uždavinius.

Belgrade prezidentas numato porą dienų pakonferuoti su maršalu Tito, nepriklausančiam sovietų blokui komunistiniu vadu, o Ispanijoje su Franco, nes ten sudaryta nauja sutartis dėl amerikiečių karinių bazių. Manoma, kad Nixonas kur nors Europoje susitiks ir su taikos delegacijos Paryžiaus derybose vadovu David K. Bruce.

Prezidento numatyta kelionė jau dabar įvairiai komentuojama. Jo vizitas šėtamajam laivynui Viduržemio jūroje turėtų pabrėžti JAV dėmesį Artimųjų Rytų problemoms ir dabar ten susidarusiai karinei situacijai. Sovietai į tą jėgos demonstraciją žiūri neigiamai, nes prievengia amerikiečių įsikišimo į vykstančius konfliktus.

Nelabai sovietams patinka ir Nixono apsilankymas pas Tito, nes tokio svečio iškilmingi sutikimai komunistinėje krašte, kaip tai buvo Rumunijoje, pažadina ir sovietų satelitų ir jų respublikų gyventojų šiltus jausmus, skirtus laisvajam Vakarų pasauliui.

Katkuorie arabų propagandistai jau dabar žiūri prezidento kelionėje jiems nenaudingus tikslus, tarp kurių norą palenkti kairurias valstybes, net Jugoslaviją, pritari amerikiečių taikos planui Artimuosiuose Rytuose.

Prezidentas labai domėsis ir NATO pajėgumo stiprinimu. Sakoma, kad bus atnaujintas ginklų tiekimas Graikijai, o tai irgi nepatinka Kremliui.

Mažiausia kritikos ir įtarimų susilaukia jo numatytas pasimatymas su popiežiumi, nes jis tikrai neturi jokios karinės reikšmės...

Metų gale sumažės nedarbas

Darbo ministras James Hodgsonas sako, kad bedarbių skaičius gal dar didės porą mėnesių, bet vėliau tuo požiūriu padėtis žingsniškai pagerės.

Rugsėjo mėnesį bedarbių skaičius pakilo iki 5.1%.

Laisvė neprivalo virsti anarchija

Laisvei visada gresia pavojus. Pavojus iš valstybės kaimynų ir iš vidaus, iš aukštai ir iš žemai. Kartais ją taikstosi pasmaugti godūs imperialistas, kartais aukštam soste sėdintis savas diktatorius, o kartais — gatvės minia. Laisvei pavojus gresia ir šiame laisvame ir demokratiname krašte, kur ji skrupulingai saugojama konstitucijos ir įstatymų, kur net suteikta laisvė ir teisė neprispazinti aiškiai matomam nusikaltėliui, kur gali būti nubastas net už vagies išgąsdinimą, jeigu jis nuo to per daug nukentėtu...

Ir štai, esame liudininkai, kaip kaikuris elementas, naudodamasis laisve, įvairiais būdais siekia tą laisvę sunaikinti, pradžioje versdamas ją anarchija, o per ją grįsdamas kelią į diktatūrą.

Esame liudininkai, kaip "taikos demonstracijos" išvirsta gatvės riaušėmis, reikalavimai ekonominės gerovės — namų deginimu ir plėšikavimu, siekimas geresnių mokymosi sąlygų — mokyklų, universitetų ir mokslo priemonių naikinimu, o visų rasijų, tikėjimų ir lyčių lygybės šūkių ir amžinos taikos svajonė — bombų sproginėjimu.

Tokioje atmosferoje pagaliau atėjo laikas ir prezidentui Nixonui pasakyti savo žodį ir išdėstyti savo pažiūrą į šį visuotinio chaoso brendimą. Ir jis ją aną savaitę tarė Kansas universiteto studentams ir profesūrai, kurių susirinko apie 15.000.

JAV-bių prezidentas pabrėžė, kad riaušės, nors jos būtų ir kilniais politiniais ar humanistiniais motyvais grindžiamos, negali būti toleruojamos, kad terorui nėra vietos laisvoje ir civilizuojoje visuomenėje, kad bombų sproginėjimai neatrina į gerovės statybą, o mokslo priemonių naikinimas ir kitoks vandalizmas ne tik nekeltina mokslo ir kultūros, o tautą žemina. Ką davė kultūrai brangių Wisconsinio universiteto kompiuterių sunaikinimas, kur žuvo ir buvo sužeisti mokslininkai? Ką davė vežio tyrimams skirtų jūros kiaučių vandališkas sunaikinimas, nutraukęs ilgų metų bandymus? Tie ir kiti pavyzdžiai terodo, kad maža teroristų ir naikintojų grupė jėga primeta savo valią gerosios studentijos daugumai ir kad kolegijų ir universitetų administracija nesugeba atlikti savo uždavinio. Jei universitetams tenka šauktis vyriausybės pagalbos grąžinti tvarkai, tai ta vyriausybė gali imti ir universitetus valdyti. Universitetų laisvė tegali išsaugoti tik jų pačių gery administracija ir studentijos sąmoningi vadai.

Prezidentas griežtai pasmerkė policijos šaudytojus ir bombarduotojus, oro piratus, statančius į pavojų nekaltus žmones ir gąsdinančius pasaulį, ir visus kitus teroristus, kurių veikla griaua civilizuotos visuomenės gyvenimo pagrindus.

Būtinoms reformoms įvykdyti ir pažangai padidinti yra įstatymų numatyti būdai ir keliai, taip pat ir teisingumi įgyvendinti. Bet kokio teisingumo galima sulaukti, kai teisme ginkluoti nusikaltėliai nužudo teisėją?

Prezidentas ir tą brutalią teismo užpuolimą prisiminė. Jis prieš studentijos akis išskėlė ir daug kitų pavyzdžių, kviesdamas ją padaryti galą terorui, vadovautis logika, nepaklusti mažai teroristų grupei, norinčiai kalbėti ir veikti visos studentijos vardu.

Prezidento kalba ir jo mintys susilaukė klausytojų gausių aplodismentų ir teigiamo spaudos įvertinimo. Deja, tai nėra pirmas kartas, kai aukšti vyriausybės ir valstybės vadai gerai pakalba, o apčiuopiamų padarinių iš to nebūna. Taip ir po šios kalbos jaunimo agitatoriai planuoja naujas riaušes, juodųjų panterų nariai ginkluojasi šaudyti policijos, bombininkai gamina naujas bombas, o oro piratai ieško skylių įlįsti į lėktuvus. Tai griauančiai veiklai nuslopinti reikia ne tik žodžių, bet ir veiksmų. Veiksmų skubių, griežtų, bet ir paremtų įstatymais.

Reikia veiksmo, kad šimtametė laisvė nevirstų anarchija, o anarchija diktatūra, — visviena kokis — iš kairės ar dešinės.

Politikuoti — nėra nuodėmė

Bostono Lietuvių Respublikonų klubo įsisteigimas ir rugsėjo 25 d. rengiamas jo oficialus pripažinimas vėl žadina mintį, kad veržtis į šio krašto politiką ir lietuviams nėra jokia nuodėmė. Politika yra mums kelias gal ne tiek į šio krašto valdžią, kiek į tos valdžios žmones, į glaudesnes pažintis su tais, kurių žodis ar sprendimas gali daug lemti ne tik mūsų bendruomenės reikaluose, bet ir Lietuvos laisvės byloje. Juk tikrai dėl gerų ryšių su vienos ar kitos partijos kongresmanais, senatoriais ir net prezidentu, Lietuvos laisvės klausimu buvo priimta senate rezoliucija, įvyko viešų aplausinėjimų, senate ir atstovų rūmuose kasmet paminima Vasario šešioliktoji. O gali ateiti laikas, kai tos paramos reikės dar daugiau ir stipresnės.

Be to, juk ir mes esame tokie pat šio krašto šeimininkai ir piliečiai, kaip ir kitų tautų atstovai, taigi turime ne tik teisę, bet ir pareigą tarti savo žodį įstatymų leidimo ar jų vykdymo klausime, kaip ir kiti, turime teisę stalyti, klausyti, prašyti ir net reikalauti. Juk niekas visos Amerikos neatidavė tik vieniems italams, graikams ar ariams.

Lankysiu visus solistus iš Lietuvos koncertus, gėriuosi jų atsiekimais, nes jie mums atneša gimtąjį kraštą, norinčios išlikti tautos aidą... Girdėjau čia, kaip sakiau, tris gerus vyrus... būtų neblogai ir kokią merginą išgirsti... Kiek žinia, Giedrė Kaunaitė dabar studijuoja Italijoje... Matyt, mergina turi balsą. Tegu ją atstūnė ir mummyse pasišmonėti...

Kas kitur rašoma

SOLISTAS ST. BARAS APIE "BENDRAVIMĄ"

Visi žinome, kiek skirtingų nuomonių, mandagių pokalbių, barnių ir net vežikiškų apsiškiekimų sukėlė dainininkų iš okup. Lietuvos koncertai ir aplamai bet kokių kultūrinių ryšių su dabartine Lietuva klausimas. Koncertų priešininkai ypač pabrėždavo savo pagrindinį argumentą, kad mūsų užsienio solistams, kaip Stasiui Barui ir kitiems, neleidžiama Lietuvoje dainuoti, o anie štai čia atsiunčiami mūsų kirsinti...

Na, o ką apie tą "kultūrinį bendravimą" galvoja patys Stasys Baras? Jis šiuo klausimu visiška aiškiai pasisako "Akiračių" 6 nr. tar-damas:

"Turiu daug pokštelių. Klausausi savo seno draugo Adamkavičiaus... Klausausi Jono Stasiūno. Vacio Daunoro, K. Silgalio. Klausausi ir gėriuosi..."

Atsakydamas į klausimus, ko jis norėtų iš čionykštės lietuvių visuomenės, kaip jis žiūrės į solistų ar kitų menininkų iš gimtojo krašto čia pasirodymus ir ar nesąs kvieistas pasirodyti Lietuvoje, Stasys Baras šitaip pareiškia:

"Klausiate, ko pageidautė iš visuomenės? Nieko daugiau. Niekada nedainavau tušioms salėms... Lenkiu galvą prieš mūsų visuomenę — ji sudarė programą dainuoti, apmokėjo mūsų dainavimo pamokas, padėjo tapti tuo, kuo dabar esu... Norėčiau dar išleisti vieną kitą gerą pokštelį, padainuoti viename kitame gerame koncerte, o, virš vis šio, padainuoti saviems žmonėms, savame krašte... Mes gi šiandien čia gyven-dami, randame bendrą kalbą ir su kitokiais "istais". O kodėl dažnai nerandame kalbos su savo broliais ir seserimis gimtajame krašte? Kuo jie kalti, kad liko ten, o mes čia?.. Mane oficialiai kvietė į Lietuvą dainuoti kompozitorių sąjunga, kurios pirmininku yra muzikas E. Balsys, mano klasės draugas gimnazijoje Tada atsakiau dėl to, kad turėjau vaikyti į Australiją... Iš principo neatsisakau... Lankau ir

lankysiu visus solistus iš Lietuvos koncertus, gėriuosi jų atsiekimais, nes jie mums atneša gimtąjį kraštą, norinčios išlikti tautos aidą... Girdėjau čia, kaip sakiau, tris gerus vyrus... būtų neblogai ir kokią merginą išgirsti... Kiek žinia, Giedrė Kaunaitė dabar studijuoja Italijoje... Matyt, mergina turi balsą. Tegu ją atstūnė ir mummyse pasišmonėti...

Taip kalba solistas Stasys Baras. O ką dabar sakysime?

SPAUDA BEVARTANT

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos aštuntajame suvažiavime (trys buvo Lietuvoje, o šis jau penktas užsienyje, Toronte) buvo nagrinėjama tautos sąvoka. Jai buvo pašvęsta dr. Juozo Girniaus paskaita: "Tauta kaip žmogiškoji tikrovė". "Nors apie tautą ir tautas daug kalbama, o nacionalizmas, sakoma, esąs vienas smarkiausių žmonių kuratytojų dabartyje, tautos sąvoka tikrovėje nėra jau taip aiški. Apie ją galima pasakyti, ką šv. Augustinas tarė apie laiką: "Kai neklausia, žinau, kas laikas yra; kai paklausia — ir nežinau."

Pirmojo pasaulinio karo metų griuvėsių ir keltą tautinių valstybių sabirai Austrių-vengrų imperija buvo dauglaute, kaip dabartinė didrusių Sovietija. Anglijoj apie ją neseniai buvo istoriko C. A. Macartney veikalas The Hapsburg Empire, 1790-1918. Londono Times recenzentas rašo:

"Niekas iki šiol dar nėra patenkinančiai nustatęs, kas yra tauta, nors tautos tai ryškios istorijos ir pasaulio gyvenime dalykas. Tautų apsisprendimas, galima sakyti, atsirado neseniai — tai 18-tojo šimtmečio (po Prancūzų revoliucijos) iškilus suvereniteto (nepriklausomybės) dėsniui, kad valstybė turi būti grindžiama laisva jos apriėjimų žmonių valia. Tautalis ar "balsas" tegali išreikšti tautą."

"Tautų Europoje buvo ir prieš Prancūzų revoliuciją, tik jos save nevadino tautomis. Pavyzdžiui, Anglijoje

1200 metais kraštą valdė prancūziškai kalbą dvarininkai, kuriems tarnavo valdininkai — raštininkai, kurių "valstybinė" kalba buvo lotynų. Gyventojų dauguma buvo įvairiomis anglosaksų tarmėmis kalbą kaimiečiai, kurie klausė artimiausio dvarininko, toliau Bažnyčios ir karaliaus. Beveik panaši padėtis buvo ir to meto Prancūzijoje, kurios viena sritis (Aquitania) buvo valdoma Anglijos valdovo.

"Todėl negalima sakyti, kad 1200 metais Europoje buvo angli ar prancūzų tautos. Istorija apie šias tautas jau gali kalbėti 1500 metais, o visai tikrai tik nuo 1600 metų šioms tautoms susidaryti reikėjo daug metų. Visas vyko lėtai ir gana miglytai. Istorikai negali pirštu durti į datą ar laiką."

Recenzentas toliau pasakoja:

"Hapsburgų valdovų valdomoje imperijoje 1780 m. tebuvo trys aiškios tautos: vokiečiai (austrai), vengrai ir lenkai. Greičiau gyveno įvairių kalbų ir tikėjimų grupių, kurių kaikurios vėliau subrendo į tautas. Macartney neišvardina metų, kada tai įvyko. Jis jas ir vadina ne tautomis, bet "tautybėmis", nenustatydamas sąvokų, kurios tautybę skirtų nuo tautos. Atrodo, kad žymiai žmonių grupė (sunku net jos nuominti) nustatyti visoj masėj) apsisprendžia būti tauta, — ir tauta atsiranda. Istorija žino, kad tautų susidarymo vyksmas vyksta ir kad skirtingų kalbų ir tikėjimų grupės virsta tautomis, tačiau kuriais keliais tai pasidaro, Macartney nesiima spresti..."

Autorius vis dėlto pažymi kaikuriuos tautų susiformavimo atvejus. Prieš 1790 metus, sako, "vengru" tebuvo laikomas dvarininkas, nors jo namų kalba buvo slovakiška (Lietuvoje panašiai turėjome "lenkų" tautos lietuvių). Vengriškai kalbą kaimiečiai nebūdavo laikomi vengrų tautos dalimi. Tik palaipsniui susidarė pažiūra, visus vengriškai kalbančius laikyti vengrais. Rūpi 1867 metų vengrų dvarininkai gavo iš Austrijos imperijos valdovo teisę savo kraštą valdyti, jie pradėjo vengrinti visus kitatavčius — (slovakus, rumunus, serbus, ukrainiečius, vokiečius ir žydus), kaip didrusiai dabar "sovietina" savo kitatavčius. Tokiu būdu vengrų tauton "įsirašė" nemažai ir ne vengrų, ypač žydų. Kaip žinome, daugelis žydų ir Rusijoje laiko save "rusais"."

Tautinė sąmonė rumunuose ėmė reikštis tikėjimo pagrindū, nes jie buvo stačiatikiai. Sakoma, kad apie 1848 metus jie jau buvo tautiniai atgimę. Slovakus iškubino katalikų dvasiškija ir Basanavičiaus-Kudirkos rūšies inteligentai. O dvasiškijos tautinę veiklą pažadino protestantizmo plitimas, kaip ir Lietuvoje privertęs kunigus susirūpinti žmonių šnekama kalba literatūra tikėjimui platininti. Dar sparčiau pabudo slovakų giminių čekų tautinė sąmonė, nes jie turėjo garbingą senovės istoriją, ir šiuolaikis augo jų pramonė ir miestai. Panašiai atgijo serbai, slovenai, kroatai ir kiti.

Tokiu būdu šio šimtmečio pradžioje jau vyko tai, ką mūsų Maironis mini savo eilėraštyje: "Jau slavai sukilo ant Juodmarių krašto, Pava-saris eina Karpatų kalnais". Austro-vengrų imperijoje išryškėjo net septynios "tautos". Kas iš tikrųjų buvo Austrijos vokiečiai, sunku pasakyti. Kalbos atžvilgiu jie vokiečiai, o kitais požiūriais skirtingi — austrai. Čia ir iškyla sunkumas tiksliai nustatyti tautos sąvoką. Atrodo, kad didelė dalimi tai yra žmogaus dvasios nusieikimo ir jo apsisprendimo dalykas. Jis viduj apsisprendžia būti tas ar kitas "tautybėmis" ir toks būna. Jį jungia su kitais tautiečiais dar bendra kilmė, papročiai, kalba. Teritorija ir valstybė au antraeilis dalykas.

O žmonių grupėse idėjos atsiranda ir išblėsta. Ir jų savo tautybės suvokimas pasikeičia įvairiom aplinkybėm veikiant. Istorijos faktas, kad tautos atsirado ir tapo, kaip dr. J. Girnius sako, "žmogiską tikrovę". Ar jos kada nors išblės, ir žmonija kada nors pasidarys "betautė"? Vargu. Tuo tarpu procesas vyksta tautų sąmonėjimo ir jų išsilavinimo kryptimi. Tautų sąmonės bręsta ir ryškėja nejuociom. Kaip tai vyksta, pasakoja ir mūsų tautos bu-dintojas dr. Vincas Kudirkas savo raštų antrame tome: "Is motinos, kuri, mano nuomone, buvo ideali, niekad negirdėjau, kas tai Lietuva, lietuvis, Lietuvos gavinimas ir taip toliau. Negirdėjau nei nuo senelės, nei nuo tėtų, nei nuo kurios kitos mūsų kaimo ar visos apygardos moters". Jis negirdėjo, nes tuo metu tautos sąvoka dar nebuvo plačiau mūsų kaime žmoneis išaiskėjusi, nebuvo jų giliau suprasta, ar ta sąmonė svetimųjų nublėsta. Ji tik vėliau nušvito. Tą tautinės sąmonės lietuviuose atsiradimą pirmasis siekė nušviesti dr. D. Alseika Vilniuje 1924 m. išėjusioj knygoj "Tautinė idėja istorijos šviesoje"."

Times recenzentas savo straipsnį baigia įdomiu pasisakymu: "Daugiataučių imperijų iširimas yra viena svarbiųjų mūsų dienų istorijos temų. Tas vyksmas vargu, pasidėjo vengrinti visus kitatavčius — (slovakus, rumunus, serbus, ukrainiečius, vokiečius ir žydus), kaip didrusiai dabar "sovietina" savo kitatavčius. Tokiu būdu vengrų tauton "įsirašė" nemažai ir ne vengrų, ypač žydų. Kaip žinome, daugelis žydų ir Rusijoje laiko save "rusais"."

Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo Komitetas į savo š. m. liepos 30 d. raštą Federalinės Vokietijos kancleriu Willy Brandt'ui gavo š. m. rugsėjo 7 d. Fed. Vokietijos užsienų reikalų ministerijos atsakymą. Jo tekstas yra toks: "Su tikra padėka tvirtinu gavęs Jūsų š. m. liepos 30 d. raštą, adresuotą Kancleriui — raštą perduotas atsakyti Ministerijai. Turiu Jums pranešti, kad Federalinė vyriausybė savo žinomo nusistatymo Baltijos valstybių klausimu nėra pakeitusi". Tokio turinio atsakymas pasijustas ir Fed. Vokietijoje veikiančiai Baltų Tarybai į jos š. m. liepos 20 d. pasiūtą raštą Fed. Vokietijos kancleriui Bonnoje. (E)

KINIEČIAI KRITIKUOJA SOVIETŲ - V. VOKIEČIŲ SUTARTĮ

Apie Sovietų S-gos ir V. Vokietijos pasirašytą nepuolimo sutartį pagaliau pasakė savo žodį ir komunistinė Kinija, kuri iki šiol dar vis ty-lėjo. Ji tą sutartį vertina nepaprastai neigiamai ir ta proga pikta puola Sovietų Sąjungą.

Kaip Christian Science Monitor bendrašarbis H. S. Hayward iš Hong Kongo praneša, Pekingo žinių agentūra toje sutarty žiūri sovietų pasikartojantį norą ko-aboruoti su vokiečiais siekiant pasaulio užvaldymo.

Pekingo People's Daily laikraštis persispasudino iš Albanijos spaudos vedamąjį, kuriame ta sutartis vadinama pavojingu suokalbiu. Tai esąs kitas "sovietų revizionistų - imperialistų žingsnis", turįs grobuoniškų tikslų. Susitarimas tik žadinąs vokiečių militarizmą ir pripažįstą Vakarų Vokietijai galimybę prisijungti Rytų Vokietijai. Kai susitariai tokie plėšikai, kaip "social-imperializmas su militarizmu", tai esą tik laiko klausimas, kada jie puls kitas teritorijas ir nepriklausomas valstybes kaip alkanį vilkai.

Sovietų siekiami sumažinti Europoje įtampą kiniečiai laiko tik gudriu rusų manevru užsiklirinti sau vakarų sparną ir sukaupti visas karines jėgas prieš Kiniją.

Kinijos komunistai toje sutartyje nori įžūrėti ir Sovietų Sąjungos - JAV bendrą frontą prieš Kiniją.

Toks piktas kiniečių išpuolis prieš sovietus liudija, kad ir jų derybos dėl pasienio konfliktų likvidavimo vargu artimesniu laiku duos kokių vaisių.

Geris žodynai

Anglų - lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl. apie 30,000 žodžių kaina \$6.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karasvinaičis ir Šlapoberskis, apie 27,000 žodžių, 511 psl., kaina — \$5.00.

Lietuviškai angliškas žodynas, Vjehstus Peteraičio, II laida, daugiau kaip 30,000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

Introduction to modern Lithuanian, parašė Dambriūnas, Klimas ir Schmalstieg, 471 psl, didžiausias ir moderniausias angliška kalbantiems lietuvių kalbos vadovėlis, kaina \$7.

PIGIAUSIA DOVANA MŪSŲ MAZIESIEMS

Mūsų skurdi literatūra nuolatiniškai praturtinti naujuose leidimu. Tai Danutės Sindikienės knygelė

"BALTOSIOS PELYTES KELIONĖ Į MENULĮ".

Jos kaina \$1.50. Pasuk-būti pradedanti savo vaikams, nepirkite joms to knygelę. Ji gaminama ir Kelivis įstaigoje.

Paragink savo pažintinius šaltinius Kelivis. Kaina motams \$6.00.

KAS NĖRĖ NEVĖRĖIA,
PO NĖKAS NEPĖKĖIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS KEITĖ BANGĄ,
TAS DUONGS KEITĖS.

KAS GIRDETI NEW YORKE

BATUNo lietuvių sekcijos vadovybė

BATUNo lietuvių sekcijos vadovybė šiuo metu sudaro: sekcijos pirmininkas prel. Jonas Balkūnas, vicepirmininkas organizaciniams reikalams Kęstutis Miklas (kuris yra viso UBA-BATUN vykdomasis pirmininkas), vicepirm. finansiniams reikalams Aleksandras Vakselis, sekretorius Vytautas Jurgėla, valdybos nariai socialiniams projektams — Nastutė Umbrazaitė (UBA-BATUN vicepirmininkė), Helen Kulber (UBA-BATUN direktorė specialioms projektams) ir Elena Miklienė, valdybos narys informacijai anglų kalba Peter C. Wytenus, valdybos nariai organizaciniams reikalams ir BATUNui narių verbavimui — Dalia Bulgarvė ir Benediktas Budrevičius.

Lietuvių sekcijos posėdžiai būna kiekvieną savaitę. Šiuo metu sekcija ypač labai daug dirba pasiruošimui protesto demonstracijai prie Jungtinių Tautų spalio 18 dieną.

Poeto Milašiaus minėjimas

Rugsėjo 27 d. Kultūros Židinio patalpose, 361 Highland Blvd., Brooklyne, yra rengiamas poeto O. Milašiaus minėjimas. Paskaita apie šį prancūzų kalba rašiusį lietuvių poetą skaitys dr. Aldona Šlepetytė-Janacienė, o kūrinius — akt. Henrikas Kačinskas.

Geras pabaltiečių festivalis

Rugpjūčio 22 d. Batunas buvo surengęs pirmąjį pabaltiečių festivalį Freedhold vietovėje, atvirame ore, į kurį susirinko daugiau nei 1,000 žmonių iš New Yorko ir apylinkių. Programą atliko lietuvių, latvių ir estų menininkai. Buvo dainų, tautinių šokių ir net pasikraidyta aklandytuvu.

Buvo ir loterija, kuriai padovanoti trijų dailininkų paveikslai. Dail. P. Jurkus padovanavo paveikslą "Gėlės".

KAD TOKIŲ BŪTŲ DAUGIAU!

Valstybės vėliava yra jos svarbiausias regimas simbolis. Visur ji yra gerbiama, o jos niekinimas yra laikomas pačios valstybės įžeidimu. Bet JAV-se neretas įvykis, kad įvairūs riaušinininkai čia savo krašto vėliavą drasko, degina, o kelia į padangę prieš vėliavą. Ir tokiame chaoso nelabai daug kas dėl to jaudinasi ar ryžtasi tą vėliavos niekinimą sulaukyti.

Šį kartą kiek kitaip įvyko San Diego mieste. Kai įsistačius riaušinininkai studentai jau veržėsi nuleisti JAV vėliavą nuo stiebo, tarpe jos ir minios atsistojo tos kolegijos futbolu žvaigždė Bill Pierson ir sušuko: "Po šia vėliava aš gimiau, dėl jos aš kovojau ir šiandien einu į šią kolegiją dėl to, ką ši vėliava atstovauja!"

Pasirūpęs tūs valandą stovėjo, eindamas nuo minios pasikėsėjimo Amerikos vėliava, ir niekas nedrįso jos pūsti.

CHICAGO, ILL.

Kaip elgtis žmoniškai?

Šeštadienį, rugsėjo 12 d., per Anthony J. Rudis Forum programą kalbėjo "auksburnis" (taip jis buvo pristatytas) dr. Jonas Adomavičius apie Alvudo planuojamą statyti Chicagoje seneliams prieglaudą.

Dr. J. Adomavičius pastebėjo, kad prieglaudon būsią priimami visokių tikėjimų ir pažiūrų seneliai. Būsią priimami net laisvamaniai, jeigu jie tik žmoniškai elgsis.

Būtų labai įdomu iš dr. J. Adomavičiaus išgirsti konkrečių pavyzdžių, kaip, jo supratimu, laisvamaniai elgsis nežmoniškai ir kaip jie toje senelių prieglaudoje turėtų elgtis žmoniškai?

Aš esu jau senstantis žmogus ir laisvamaniai. Todėl, jei kartais, senatvės naštos nepakeldamas, turėčiau pasibelsti į dr. Adomavičiaus prieglaudos duris, — kaip aš turėčiau pakeisti ilgo amžiaus įsitikinimus, savo gyvenimo principus, kad staiga pasidaryčiau dr. Adomavičiui "žmoniškai"?

Negi turėčiau daktaro ar jo parinkto prieglaudos vedėjo įsakymu "atvirsti į tikėjimą", pagal įsakymą eiti iš pažinties ir atlikinėti kitas prievoles?

Argi ta prieglauda bus ir laisvamanių perdirbimo į tikinčiuosius įmonė?

O gal pakaktų, kad pasidaryčiau "žmoniškai" ir pasielgčiau "žmoniškai", jeigu visą savo turimą užrašyčiau daktaro nurodytos parapijos bažnyčiai ar vienuolynui?

Visa tai labai norėčiau žinoti.

Laisvamaniai

NELEIS DISKRIMINUOTI SENESNIŲ ŽMONIŲ

JAV Darbo departamentas atkreipė dėmesį į dabar plačiai vykdomą senesnio amžiaus žmonių diskriminaciją. Mat, kaip visi galėjom pastebėti, dažnai pasitaiko spaudoje ir kitur įvairių žmonių ar įstaigų akelbimų, kad ieškoma tik jauno amžiaus darbininkų ar tarnautojų. Ne vyresnių kaip 40 ar 65 metų. Pasirodo, toksai tik jaunų žmonių medžiojimas, iš anksto atmetant vyresnio amžiaus asmenis, yra 1968 m. išleisto antidiskriminacinio įstatymo draudžiamas.

Tas įstatymas draudžia visom įstaigom ir įmonėm, kuriose dirba 25 ar daugiau žmonių, daryti kokias nors darbininkui nenaudingas išimtis dėl jo amžiaus, kaip mažinti jo algą, kompensaciją, ar nepriimti kandidato į laisvą vietą.

Buvo patikrinta daugiau nei 2,000 firmų ir rasta, kad tik skelbiant riboto amžiaus darbininkų paieškoms jau tos firmos nusikalto 1,522 kartus.

Lietuvio pareiga išlaikyti VILKą, todėl visi aukokime Tautos Fondui.

LAWRENCE, MASS.

Bus didelis piknikas

Lietuvių tautinė katalikų parapija Lawrence, Mass., rengia didelę gegužinę (pikniką), kuri įvyks spalio 4 d., sekmadienį, Lietuvių Tautiniame parke, North Lowell Road, Methuen, Mass.

Visi yra prašomi tą dieną skirti ruošiamam piknikui. Kviečiamie visus lietuvius su šeimomis ir svečiais iš vietos ir apylinkių gausiai į šį rengimą atsilankyti.

Kun. J. Gaspariūnas, A.B. ir Parapijos Komitetas

RUBELLA (MEASLES) EPIDEMIJA

Sveikatos apsaugos įstaigos praneša, kad 1970-71 m. yra vadinamosios rubella ar "vokiškųjų measles" epidemijos metai. Ši liga dažniausiai pažeičia vaikus ir jaunuolius iki 20 metų amžiaus, tad patariama laiku pasiskiepyti.

Tai gana lėpama liga, kuria daug kas yra permiręs. Sakoma, kad pvz., Massachusetts valstijoje ja sirgo apie 95 procentai jaunuolių ir vaikų.

Siūloma, skiepijantis nuo rubellos, drauge pasitikrinti ar neturima džiūvoos.

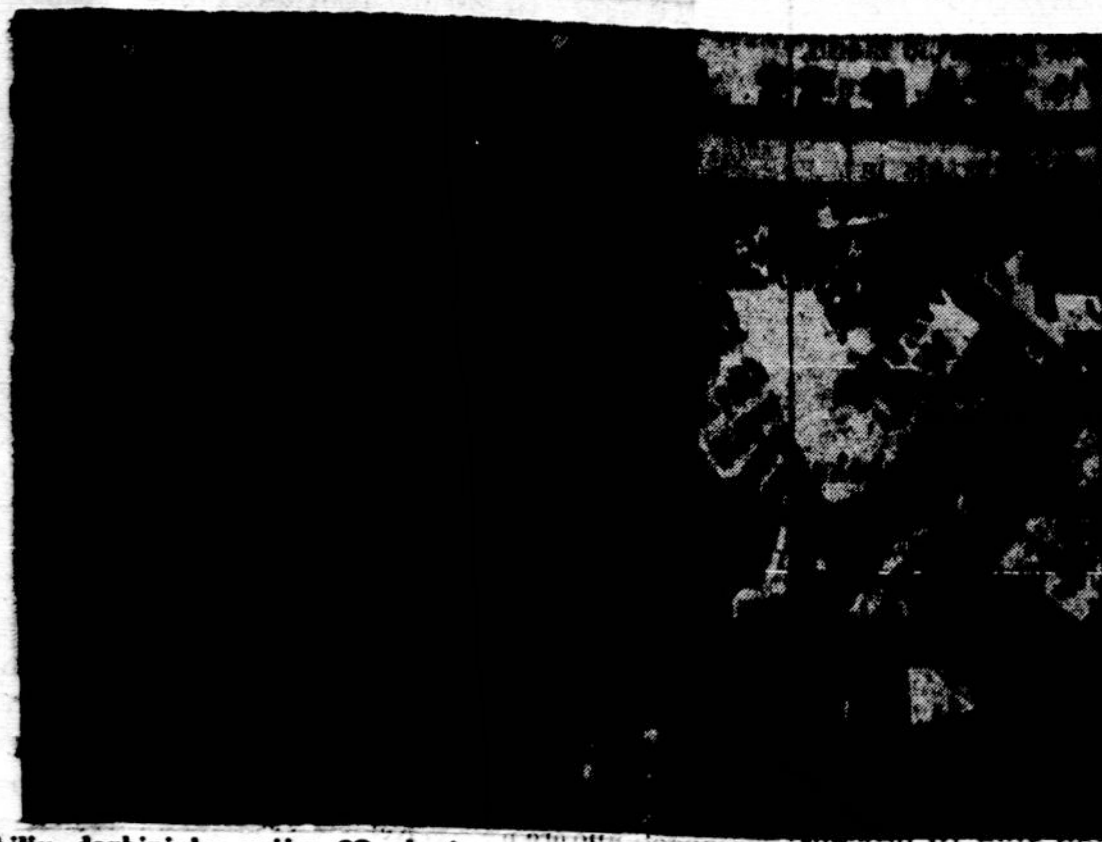
SVETUR PAVOJINGIAU

Amerikos jaunuoliai, pradžiai sicutėsi, daugyti langus ar beveik viešai vartoti narkotikus, palikdami nenubausti, atsidūrę užsieny dažnai labai skaudžiai pajunta kitų valstybių įstatymų kietumą.

Kalifornijos kongresmanas Teague praneša, kad šiuo metu tik už narkotikų vartojimą užsienio kalėjimuose atgailauja 522 jauni amerikiečiai. Mat, svetimaus krašte reikia laikytis to krašto įstatymų, kurie nedaro jokių išimčių turistams ar kitokiams svetimšaliams. Minėtas senatorius dar pateikia ir pavyzdį, — kur amerikietis jaunuolis, sugautas Ispanijos policijos su 500 gramų marijuanos, gavo šešis mėnesius ir vieną dieną kalėjimo, kuriame toli gražu nėra amerikoniško stulso, o tikta duonos kriaukėlys, bananų lūpynos ir dar kelios lazdos į kuprą dėl apetito pagerinimo...

SUTAUPĖ ATOSTOGAS

Minnesotai smarkus rūkoriaus prieš 17 metų nutarė baigti šį malonumą ir taupyti tabakui skirtus pinigus geresniai reikalui. Kasdien įmesdamas į taupymo dėžutę po 20 centu, nuo 1953 m. jis sutalpė \$2.445 drauge su 1487 nuosimčių. Šiomis dienomis jis už tuos pinigus su žmona ir dviem dukrelėmis praleido atostogas Vakarų Europoje.

Automobilių darbininkų unijos 22 skyriaus nariai su piketų plakatais Detroito prie General Motors dirbtuvių. JAV 16 valstijų ir Kanadoje streikuoja 350,000 unijos narių.

KANADOS NAUJENOS

Pakelėje atvėsta sukaktis

Sveikinimai Augustinui Kuolui

Sutinki žmogų — ir niekas nuo jo prie tavęs nelimpa, niekas netraukia ir nešildo. Sutinki kitą žmogų — ir iš karto į tave padvelkia jo dvapioji šiluma, suspindi jo vidinis magnetas, netrukus jis pasidaros lyg tikras tavo brolis.

Augustinas Kuolas, gimęs Aukštaitiuose 1910 m. rugpjūčio 31 d., praėjusio pokario metu įsikūręs Toronte, Kanadoje, iš tikro yra tas "kitas" žmogus. Nuosirdus, atviras, tiesus, vaišingas, apsunkęs geru jausmu savo artimui ir tautičiui, neieškąs garbės ir populiarumo, o iš tikro jau daugelį metų uoliai dirbas savo bendruomenei, savo tautai. Tai visuomenės, spaudos ir kultūros vyras, atvėstęs savo gimimo 60-tą sukaktį pakelėje, belankydamas gimines ir draugus Bostone, Cape Cod'e ir New York'e. Jis nekasdieninėj kelionėj, kaip juk ir negalėjo būti, išlydėjo jo malonioji žmona Matilda.

Augustinas Kuolas, iš profesijos mokytojas, Toronto liet. kolonijoje yra itin gyvybinga siela. Ten jis ilgą laiką buvo L.B. apylinkės pirmininkas, nuolat yra renkamas ir į kitas visuomeninių kultūrinių ir ekonominių organizacijų valdybas. Nuo pat leidimo pradėjus iki naktinio tomo jis buvo Lietuvių Enciklopedijos atstovas ir bendradarbis rūpinėto leidinio platinimui Toronte ir apylinkėse. Savo norų jis talkon stojo ir lituanistinė enciklopedijai anglų kalba, kuria, kaip žinom, Bostone rėžosi išleisti L.E. leidėjas J. Kapočius. Kaip spaudos darbininkas, visuomenininkas, kultūrinėms temoms jis rašo Dirvui, Tėviškės Žiburiam ir kt., apsilankęs šviesos-Santaros sąvaidimuose, remia lietuvių jaunimo organizacijas. Trumpai tariant, Aug. Kuolas yra pareigos žmogus, jautri ir ofiškai patriotiška lietuvių širdis.

Augustino Kuolo įprotis, kurį mes nuotakose, mūsų nesulaikomam stabarejime galima ir labai keistu va-

dinti — tai lietuviškų spaustinių, periodikos ir knygų, pirkimas ir bibliotekavimas. Tokių asmeniškų lituanistinių bibliotekų, kokias turi Aug. Kuolas, mažai rasime Kanadoje, ne daug tokių teatsiras ir JAV lietuvių namuose. Tiesai, tai nėra ilgų amžių biblioteka, rasim joje viena kitą retesni ir senesni leidini, bet jos daugumą sudaro 1946-1970 m. laikotarpio leidiniai, vadinasi, mūsų emigracinio gyvenimo darbo vaisiai. Kai pirmą kartą teko Kuolų namuose, Toronte, viešėti, Augustino kambary, nuo grindų iki lubų užverstame knygom, žurnalais ir laikraščiais, prie tauraus gėrimo stiklelio besėdėdami, tik retesnius leidinius bevartydami, mudu sėdėjom iki vėlyboko sauletekio, visai nejausdami, kad laikas greitai srove pro mūsų teka. Jau tada, tas knygas bevertant, buvo akivaizdu, kad jos su atsėdėjimu skaitomos, dailiai įrisamos ir bibliotekuojamos. Nūdien Kuolu namuose bibliotekai yra paskirtas didžiulis kambarys.

Tuo pat metu, kai lietuvių spausdintam žodžiui Kuolu šeimioje buvo skiriamas tiek laisvų ir lauko, dvi jų dukterės eio aukštuosius mokslus. Šiandien ju viena yra dantu svdvytoja, ištekėjusi už dr. Kazlausko, o kita — Ljuda — yra medicinos daktarė, abi savo darbu baruose turinčios gerus vardus ir nemažą pelnytą pasisekimo. Minėtas faktas akivaizdžiai rodo, kad savos šeimos ir savos kultūros meilė nestoia viena kita skersai kelio, valgi net atvirčiai — tik viena kita praturtina.

Kuolų apsilankymas Bostone retos sukakties proga buvo netikėta ir maloni staigmena. Ir prisiminė tos akimirkos, kai mes keturi — Pulgis Andriusis, Bernardas Brazdžionis, Antanas Gustaitis ir aš — viešėjom ir vaišinomės Kuolų namuose. Mūsų literatūros vakare, anot Pulgio, Aug. Kuolas buvo "užkalbėtojas". Kaip žinoma, daugelis "užkalbėtojų", aišku, be blogos valios, pasineria į superlatyvus,

nesmagu jų pasakojimo klausyti, nemalonu po to ir scenon išeiti. Mums skirtas Aug. Kuolo žodis buvo dalykiškas, santūrus, o drauge šiltas ir paskatinantis. Pats žodis būtų jauki sviesa kiekvienam rašytojui, kuris žengia į sceną savo kūrinių skaityti.

Pakelėje atvėsta 60 metų gimimo sukaktis — nedažnas įvykis. Apie Augustiną Kuolą, kuris taip originaliai tą savo sukaktį Bostone prisiminė, čia taip pat stengtasi pakalbėti atvirai, paprastai, nuosirdžiai ir be superlatyvu.

Tegul būna mielajam Sukaktuvininkui antrosios jaunystės metai ilgi, laimingi ir šviesūs!

St. S.

ARGENTINA

Ir čia didėja teroras Teroro veiksmams plečiasi ir Argentinoje. Jie ypač sutiprėjo dabar, suėjus 15 metų nuo Perono nuvertimo. Šia proga Perono šalininkai nori parodyti, kad jie dar gyvi ir nenustoję vykdyti atgauti prarastą valdžią.

Minėtos sukakties dieną Buenos Aires sprogo apie 14 bombų, padėtų prieš dabartinės valdžios atstovų namus. Peronistų išleistoje proklamacijoje gyventojai kviečiami nuverti dabartinę vyriausybę, kuri esanti prievartą pagrobusi valdžią kariškių klika. Ten minimi 35 asmenys, prieš kuriuos rengiamas pasikėsinimas. Viena bomba sprogo ir netoli Anglijos ambasados.

Peronas buvo nuverstas 1955 m. Dabar jis gyvena Ispanijoje, Madride, ir yra jau 75 metų amžiaus, tad nedaug vilties dar kartą sugrįžti į valdžios kėdę.

V.

KĄ LAUMES LEME

Tai rašytojos Petronėlės Orintaitės parašyti atsiminimai apie žymiąjį poetę Salomėją Nėrį, tiek daug kalbų sukelusią ir šjame žemyne, 224 pusl., kaina \$3.

Knygą išleido Chicago Lietuvos Literatūros Dr. Ja, ji lengvai skaitoma, pradėjęs ją skaityti ir baigti.

LABAI ĮDOMŲ ATSIMINIMAI

Atsiminimus visuomet įdomu skaityti, todėl siūlome įsigyti šias mūsų žinomų žmonių gyvai parašytas atsiminimų knygas:

LIETUVOS VYČIO PEDA-SAKAIS. Juozo Strolios įdomūs 1940-1945 m. atsiminimai, 176 psl., kaina \$2.00.

VERGLIOS KRYZKE-LIUOSE. Sibiro kankinės Stefanijos Rūkienės tremties atsiminimų atsiminimų I tomas, 443 psl., kaina minkštasis viršeliais \$5, kietais \$6.

Viktoras Biržička, DEL MŪSŲ SOSTINES. atsiminimai (1920-1922 m.), 312 psl., kaina minkštasis viršeliais \$2.50, kietais—\$3.75.

KONTRZVALGYBA LIETUVOJE. Jono Budrio atsiminimai, 224 psl., kaina \$2.50.

PASKUTINIS ROSEDIS. Juozo Audėno atsiminimai, 227 psl., kaina \$4.00.

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ. Mykalo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75, minkštasis \$2.50.

NEPRIKLAUSOMYBES SAULEJ. Mykalo Vaitkaus atsiminimų (1918-1940) V tomas, 295 psl., kietais viršeliais kaina \$3.75.

To paties autoriaus tomas VI kietais viršeliais \$3.75, minkštasis \$2.50.

LIETUVA BUDO. Stepono Kairio atsiminimai, 416 psl., kaina \$2.00.

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina \$2.00.

DIENOJANT. Kipro Dieno, 464 psl., kaina \$2.00.

PENKTEJI METAI. Kipro Bielino, 592 puslapiai, kaina \$2.00.

ATSIMINIMAI IR MINUTYS. Kazio Griniūso, I tomas, 300 psl., kaina \$2.00.

ATSIMINIMAI IR MINUTYS. dr. Kazio Griniūso, II tomas, 336 psl., kaina \$3.00.

VYSKUPŲ P. BOČIO ATSIMINIMAI. I tomas, 320 psl., kaina \$3.50, II tomas 282 psl., kaina \$3.50.

SIAUBINGOS DIENOS. 1944-1950 metų atsiminimai, parašė Juozas Kapočius, 273 psl., kaina \$3.00.

GYVENIMO VINGIAIS. dr. P. Kalvaitės-Karvelienės, 360 psl., kaina \$3.50.

KĄ LAUMES LEME (apie Salomėją Nėrį), Petronėlės Orintaitės, 224 psl., kaina \$3.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA. R. Skipičio atsiminimų II tomas, 476 psl., kaina \$7.00.

Kolekcinis adu-ja

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Negerbia sovietinių pasų

Okup. Lietuvos gyventojai, gauną pasus 16 m. amžiaus sulaukę, jų negerbia, juos dažnai pameta, klastoja... Tokia peršasi išvada, susipažinus su pasų skyriaus Vilniuje viršininko, milicijos pulkininko Pr. Semėno, išvedžiojimais Tiesoje.

Jis teigia, kad dažnu atveju grubiai pažeidžiamos pasų taisyklės. Piliečiai, išvykdami iš viešbučių, palieka pasus ir jų nepasigenda. Esą, tie pasai gyventojų nešiojami "kur tik pakliuva", pav. turgaus bulvių tinklelyje.

Pasuose taisomos gimimo datos. Pasijaunina moterys, kiti gi, ypač vyrai, trokšta būti senesni.

Nurodoma, kad pasuose žymimos ne tik svarbiausios zinos apie asmenį (vardas, pavardė, amžius, gimimo vieta), bet ir darbovietės. Taigi, kai žmonės atvyksta prašyti darbo, įstaigų ar įmonių vadovai, pažvelgę į pasą, tuojau susipažįsta su kandidato darbu praeitimi.

Tai totalitarinės valstybės kontrolės priemonė, Vakarų kraštuose neįmanoma naudoti.

(E)

Didelis lietuvių dėmesys Maironio kūrybai

Lietuvoje išleista V. Zaborskaitės knyga "Maironis" taip greitai gyventojų išgrabstytą, kad ji jau spėjo virsti bibliografinė retyne.

Ta sėkme susidomėjęs B. Genzelis, filosofijos mokslų kandidatas, straipsnyje "Studija apie Maironį" pripažino, kad Maironiui šių dienų Lietuvoje visi domisi, kad Zaborskaitė apie poetą ir kunigą pasakiusi viską, ką tik galima pasakyti.

Beje, Genzelis, vertindamas Maironį, iškėlė, jo nuomone, be galo "svarbų" rešimo atžvilgiu teiginį — esą, Maironis atstovavęs nacionalinį judėjimą, o ne... nacionalistinį, ir jis, aišku, mylėjęs savo kraštą ir žmones.

(E)

Rasos įvyktis

J. Vilkaitis Literatūros ir meno laikraščio nr. 24 aiškina, kad pastaraisiais metais mėginama atgaivinti senovinė Rasos šventė, kuri siekiama įvesti vietoje Joninių.

Pažymėta, kad Rasos šventė buvusi švesta dar 19 amžiuje. Jos tikroji prasmė — ne vardinė, o saulės ir gamtos šventė. Rasoje atgyjanti lietuvių tautosaka ir "saulėgražoje" žmogus kalbasi su gamta.

Lietuvoje Rasos šventė buvusi švenčiama Kernavėje, kur dalyvaudavo daugiausia jaunimo. Tai būdavo paskutinį arba priešpaskutinį birželio šeštadienį. Keli tos šventės vaizdai: skaitomi iš tautosakos atrinkti tekstai — kreipimasis į saulę, mėnulį, ugnį; skaitomas atsisveikinimas su saule. Jai pasilėpus, užkuriama šventės ugnis. Švenčiama visą naktį, kūrnamos ugnys, ritinami degantys ratai, einama su deglais prie upės, plukdomi vaini-

kai, ieškoma paparčio žiedo. Anksti rytą, 4 val., saulei pasirodžius, šventė baigiam.

Pasiūlyta tokią šventę švęsti ne tik Kernavėje, bet ir kiekvienoje apylinkėje.

(E)

Mažamečių ir paauglių nusikaltimai

Okup. Lietuvoje tebeke liamas aliarnas ryšium su mažamečių ir paauglių nusikaltimais. Vis dažniau nurodoma į girtuokliavimą, vieną didžiųjų nusikaltimų akstinų.

Štai R. Petraitis Komj. Tiesoj (liepos 1 d.) pripažįsta, jog okup. Lietuvoj nustatyta, kad apie 70 procentų teisės pažeidimų vienaip ar kitaip yra susiję su girtuokliavimu. Paauglių tarpe šis procentas mažesnis — žemiau 50.

A. Tarybos prezidiumas Vilniuje 1967 m. buvo išlekęs įsaką, kuriuo numatyta nuteisti kalėti iki trijų metų tuos, kurie sistemingai vaisina nepilnamečius alkoholiniais gėrimais. Ir vis dėlto neblaivūs jaunuoliai šių dienų Lietuvoje dažnai parstebimi ne tik gatvėje, ar kitose viešose vietose, bet net ir mokyklose.

Nepilnamečius alkoholiu vaisina ne tik tėvai. Kartais tai daro meistras gamyklų, siūlas "aplaistyti" pirmąjį darbo užmokestį, kitu atveju parduotuvės pardavėjas ar kavinės padavėja.

Dažnu atveju nusiskundžiama, kad nusikaltėliams ar jų tėvams taikomos persėvelnios bausmės.

(E)

KVIEČIA Į LIETUVĄ STUDIJUOTI...

"Gimtas Kraštas" š. m. rūpiūčio 20 d. išspausdino Vilniaus universiteto rektoriaus J. Kubiliaus atsisaukimą, kuriuo užsienio lietuviams yra kviečiami studijuoti Vilniaus universitete ir nurodomos tokių studijų sąlygos.

Nurodžius, kuriuos mokslo dalykus jie gali ten studijuoti, kokius mokslo laipsnius įsigyti, išaiškinamos ir sąlygos į tą universitetą įstoti ir jame mokytis.

Be dokumentų apie turimą išsilavinimą, pažymėjimą apie sveikatą, reikalaujama dar autobiografijos, užpildyti anketa, kuri gaunama sovietų atstovybėje, 6 fotografijų ir — "pažangių užsienio lietuvių organizacijų, laikraščių redakcijų ar atskirų visuomeninių veikėjų rekomendacijos".

Kadangi mes jau žinome, kas yra pagal sovietinę sampratą "pažangus", tai galime konkrečiau pasakyti, kad tokiems studiozams reikalingos čionykštės kompartijos bei jos padaliniai, Vilnius, Laisvės redakcijų ar tiesiai asmeniškios Bimbos rekomendacijos...

Atsišaukime pridėta dar ir tai, kad Vilniaus universitete besimokantieji užsienio lietuviams turį vykdyti "tarybinius įstatymus, be to, gerbti Lietuvos TSR papročius bei tradicijas".

Ką tai reiškia, tikimės, vi-

Los Angeles mieste buvo užsidedęs 60 metų senumo viešbutis, kuriame žuvo 11 žmonių. Čia matome, kaip ugniesgai iš sudegusių namų rankioja lavonus.

Is Moisejevo baletu grupės pabėgęs sovietinis baletininkas Aleksandras Filipovas, 24 m., kalbasi su laikraštiniškai Mexico City. Jis sako nenorįs grįžti į Sovietų Sąjungą, nes tada jau niekad nebeįstų jo iš ten išvykti.

AUKSO KASYKLOS!

Sovietinė spauda, varydama propagandą prieš Ameriką, dažnai kreipia savo skaitytojų dėmesį į čia kasmet vykstančius tai vienoj, tai kitoj gamybos srity darbininkų streikus, kuriais reikalaujama didesnio atlyginimo ar kitų darbo sąlygų pagerinimo. Tuo bandoma paguosti sovietinį darbininką, kad, va, kapitalistiniame krašte jų broliai dar labiau kenčia ir vargsta.

Nekalbant apie daugybę kitų pavyzdžių, čia galime nurodyti tik JAV šveisuotojų (plumbers) uždarbį. Toksai šveisuotojas, dirbdamas Floridoj prie naujų namų statybos, už darbo valandą gauna \$11.70. Taigi, per 40 darbo valandų savaitę jis uždirba \$470, arba per mėnesį — \$1,880. Tai beveik mažas automobilis.

Žinoma, tai specialisto uždarbį, bet jo specialybei nereikia baigti universitetų. Tuo tarpu Sovietijoje gero gydytojo ar inžinieriaus garas mėnesinis uždarbį tėra apie 200 rublių.

(Ši laiško dalis versta iš Religion in Communist Dominated Areas biuletenio š. m. birželio mėn. laidos.)

IŠ KUR IR KAS ĮVEŽAMA Į LIETUVĄ

Kaip atrodo prekių įvežimas iš kitų kraštų į okup. Lietuvą, žinių pateikia Vilniaus universiteto doc. A. Jablonskis Tarybinio Mokytojo laikrašty (nr. 55). Jis nurodė jau žinomą faktą, kad tenka įsivežti ne tiklį pramonės gėrybes, bet ir visą eilę maisto produktų, kurių normaliomis sąlygomis, turėtų pakakti pačiame krašte.

Vykiant pramonės plėtimą, pvz., 1965 m. iš svetimų kraštų teko įvežti įvairių sudėtingų įrengimų naujai kuriamoms pramonės šakoms.

Čia keli pavyzdžiai:

Kauno dirbtinio pluošto gamyklos įrengimai ir ventiliatoriai buvo importuoti iš Anglijos, siurbiai iš Vokietijos ir Bulgarijos; Jovanavos azotinių trąšų gamyklai laboratorija ir oro skirstymo įrengimai buvo gauti iš Čekoslovakijos, Rumunija pateikė metanolio įrengimus, Lenkija — įvairių aparatūrą, Austrija — fitingus.

Kėdainių chemijos kombinatui įrengimai fosforo rūgščiai gaminti buvo importuoti iš Belgijos, rūgščiai atspari aparatūra — iš Austrijos.

Kauno medicinos preparatų gamykla aparatūrą įsivežė iš Japonijos ir Prancūzijos, kitus sudėtingus įrengimus — iš Vengrijos, Rytų Vokietijos ir Danijos.

Ukmergės "Vienybės" šaldymo įrengimų gamyklai automatai buvo importuoti iš Čekoslovakijos.

Vilniaus plastmasinių dirbinių gamyklai įrengimus ir žaliavą pateikė Vokietija ir Austrija.

Lietuvon įvežama nemaža ir plataus vartojimo pramoninių prekių. Jos daugiausia importuojamos ne iš Vakarų, bet iš vad. socialistinių valstybių. Pavyzdžiui, drabužiai įvežami iš Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Vengrijos, R. Vokietijos ir Jugoslavijos; avalynė — iš minėtų kraštų ir iš Rumunijos; tekstilės dirbiniai — iš Čekoslovakijos, Vengrijos, R. Vokietijos ir Jugoslavijos; motociklai — iš Čekoslovakijos, Vengrijos ir kt.

Į Lietuvą iš užsienio įvežama ir maisto gaminių. Tai daugiausia vaisiai, daržovės ir įvairūs gėrimai.

Importo atžvilgiu pirmą vietą užima Čekoslovakija. Toliau seka Rytų Vokietija, Vengrija, Lenkija, Jugoslavija, Bulgarija ir Rumunija.

(E)

VEL NAUJA DOVANA VAIKAMS

Savo mažuosius vėl galite pradžiuginti gražia dovana — Vytės Nemunėlio tik ką išėjusia knyga MĚŠKIUKAS RUDNOSIUKAS. Tai jau trečioji laida. Lietuviškos knygos istorijoje tai nedažnas reiškinys. Tas rodo, kad tie, kuriems knyga skiriama, ją tikrai nepaprastai mėgsta. Todėl pradžiuginkite savo vaikučius, įsigykite ją tuoj arba Kalėdų proga. Kaina \$3.00. Gaunama ir Keleivų.

JUK NETURITE?

Petronėlės Orintaitės eilutuos apysakos "Teofilė nuo Kražantės". Keleivio administracijoje ją galite gauti už \$2.00.

Nupigintos geros knygos

Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos Literatūros Fondas yra išleidęs vertingų knygų. Jis, norėdamas, kad tos knygos greičiau paplistų mūsų visuomenės tarpe, nutarė

JŲ KAINAS SUMAZINTI

DAUGIAU NEGU PER PUSĖ.

LIETUVA BUDO, Lietuvos nepriklausomybės akto pasirašytojo Stepono Kairio atsiminimų I tomas, 416 psl. Čia įdomiai pavaizduojamas lietuvių tautinio atgimimo laikotarpis iki 1905 metų. Priede daug dokumentų \$2.00

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio atsiminimų II tomas, 480 psl.

Kaina buvo \$6.00, dabar ..... \$2.00.

DIENOJANT, žymaus veikėjo, knygnešių karaliaus sūnaus Kipro Bielnio atsiminimų I tomas, 464 psl. Knygoje vaizduojamas spaudos draudimo metas, knygnešių laikai, jų organizacija ir kt., pridėta daug dokumentų

Kaina buvo \$6.00, dabar ..... \$2.00.

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielnio atsiminimų II tomas, 592 psl. Knygoje vaizduojamas 1905 m. revoliucijos sąjūdis Lietuvoje — pirmieji revoliuciniai "pamokslai", savos valdžios kūrimas, didieji dvarų streikai ir kt. Priede daug įvairių dokumentų.

Kaina buvo \$6.00, dabar ..... \$2.00.

TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA, parašė Kipras Bielinis, 309 psl. Joje vaizdžiai aprašomas komunistų teroras pabaltiečiai vergų stovyklose ir kt.

Kaina buvo \$2.50, dabar ..... 75 centai

Jei bet kuri iš šių knygų prašoma pasiųsti paštu, tai pridėdama po 30 centų už kiekvieną.

ISIGYKITE SIAS ĮDOMIAS KNYGAS!

Svarbios knygos

Buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazo Griniaus Atsiminimai ir mintys, 1-ji dalis 392 psl., kaina ..... \$2.00 antroji dalis 336 psl. su abiejų dalių vardynu, kaina \$5.00 Perkar. abi dalis kaina tik \$6.50

Prof. P. Pakarklio Kryžiuočių valstybės santvarkos bruožai, 176 psl., kaina \$2.00

Prof. P. Pakarklio Senasis Prūsų teisynas, 31 psl., 50 cent.

Prof. P. Pakarklio Popiežiaus bulės kryžiuočiams, 70 puslapių, kaina \$1.00

Frank Lavinsko Amerikos Lietuvių Laikraščiai nuo 1879 m. iki 1955 m. 190 psl. kieti virš. kaina seniau buvo \$6.00, o dabar tik \$2.00

Cicagietės Ispūdziai komunistų pavergtoje Lietuvoj 95 puslapiai, kaina \$1.00

Dan Kuo vičio Magiškuoju kilmė į Vilnių, 330 puslapių, labai įdomūs 1962 metų kelionės į Lietuvą aprašymus su nepaprastais nuotykiškais. Kaina \$3.00

Šitos knygos gaunamos Keleivio administracijoje

636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

Tebūna laukiamasis Jūsų svečias „KELEIVIS“! Užprenumeruokite jį savo bičiuliam!

KELEIVIO PRENUMERATORIAMS KANADOJE

Kadangi Kanados doleriai yra 8% pigesni, tai prašome čekius ir money orderius išrašyti JAV doleriais, nes, jeigu jie bus išrašyti Kanados doleriais, tai tenka už juos primokėti 8%. Taip pat prašome daryti ir išsiraizant iš Keleivio knygų.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Ei, tėve, nesvyruok! Automobilai užmuš! — Nebijok, Maiki, neužmušė manęs caro valdžia, neužmušė Amerikos maršalas. — Ar tik nebuvai pas Zaccarką? — Jes, būvau užsukęs. Ale jo paties nėra. Išvažiovo ant vekeišino į Pensylvanijos kalnus, kur iš krajaus atvažiojęs anglis kasdavo. Nuvažiovo senų frentų aplankyt. — O kas dabar jo saliuono žiūri? — Paliko savo vietoj švojerį. Zajadlas dzūkas, Maiki. Ką tik pasako, tuojau patvirtina kulokū į barą. Kai paprasčiau, kad įpiltų man šnapso, tai jis tuoj — bakst savo pirštu man į nosį ir sako: "Atrodai, kaip lietuviškas generolas, o nemoki lietuviškai". Nu, tai aš jo paklausiau, kur jis išmoko lietuviškai? — O ką jis atsakė? — Jis sakosi gimęs Vilniaus gubernijoje, tai yra Polsciūje. Ir tenai jis išmokęs lietuviškai. Nu, tai aš ir paklausiau, kaip tenai šnapšą vadina. O jis vėl bakst man į nosį ir sako: "Tokį trunką mūsų gubernijoje vadina dzekcine". Ir raidavei padainavo tokią karunką: Jei gersi dzekcinį, Nusprogsi pirmutinis; O jei gersi alų, Gyvinsi be galų... — Orait, aš jam sakau, gersim ar negerim, nuo smerties vistiek nepabėgsim, tai geriau išgerti. Įpilk, sakau, vilenską "dzekcinę". Jis pastatė bonką džinės ant baro ir sako: "Išgerc mozna ir dzekcinę, ale reikia pirmišyc alucio, tai ilgiau gyvinsi". Nu, sumaišė ir abudu išgėrėm. Tada jis pradėjo man pasakot apie didįjį Lietuvos karalių Jogailą. Sako, tokį trunką ir Jogaila gerdavo. Džiusta minut, aš jam sakau, tu, Mister, turi misteiką. Jogaila nebuvo Lietuvos karaliumi; jis buvo tik Paliokijos karaliumi. — Tėvas gerai pasakė. — Ir aš, Maiki, rokuoju, kad man pasisekė gerai pasakyti. Ale jis kad trenkė kulokū į barą: "Šarap, psia-

kreiv, tu manęs nepamokysi. Lietuva ir Paliokija buvo viena karalystė, o Vilnius buvo jos stalicla!.. — Jis klysta, tėve. Vilnius niekuomet nebuvo Lenkijos sostinė. — Jis, Maiki, susigriebė ir pats, kad per daug išsišoko, todėl padavė man ranką ir pasakė: uskiuzmi, kad aš pavadinau tave psikrev. Sako, išgerkim dar po vieną. Vėl sumaišė alaus su džine, o kai tą išgėrėm, tai dar po vieną, ir dar po vieną — iki džinės bonkoj nebeliko. Tai, vot, Maiki, valuk to aš dabar ir mieruoju saidvoką — ir čia mano, ir čia mano. — Bet būk atsargus, kai eisi skersai gatvės. — Nesiklapatyk, Maiki; aš perplaukiau marias, tai ką čia man Saubostono brodvelka... Užsimerkęs pareisiu! — Eik atsimerkęs, tėve; ir atsimeik, kad alaus su džine daugiau negertum. — Nu, tai kaip tu rokuoji, ar tokia misrainė žmogus nesveikia? — Kam dar klausai, tėve: juk pats matai, kad negal tiesiai paeiti. Gali ir nelaimė atsitikti. — Kokia nelaimė? — Gali būt suvažinėtas. — Maiki, čia tu teisybę sakai. Mūsų kunigas pei pamokslą to nepasako. Maršabilas gali užmušt. Jessa — Gali būt dar blogiau, tėve. Gali sulaužyt kaulus ir turėsi kankintis iki mirties. Taigi — negerk alkoholio. — Ale su razumu galima. — Bet alkoholis "razumą" aptemdo, tėve, ir truputį išgėrus norisi daugiau ir daugiau. Nepajunti, kaip pasigeri. Taigi, geriausia nepradėti, tėve, nes ir po truputį geriant įpranti, ir paskui jau sunku susilaikyti. — Veidimint, Maik. Tu čia kalbi apie alkoholį. Bet alus ir šnapšas juk nėra alkoholis. — Ne grynas alkoholis, tėve, bet atskiestas. Aluje alkoholio mažiau, bet degtinėje daugiau kaip pusė. Gali pasigerti ir nuo alaus, jei sakyt. Bet ar gersi. Bet ar tėvas supranti, ką reiškia

ATEITIES LEKTUVAIS I ATEITĮ

Nors šiandien jau ir turime nespauoto greičio ir dydžio lėktuvų, pagaliau net ir fantastinių romanų rašytojų nenumatytų oro piratų, bet žinovai sako, kad aviacijos pažanga šiandien pasiekusi dar tik pusiaukelę to, kiek jai mokslo yra užbręžta.

McDonnel-Douglas korporacijos viceprezidentas R. E. Hage sako, kad palyginus netolimoj ateity keleviniai lėktuvai skris 2,000 mylių per valandą, taigi žymiai greičiau, negu dabartinis didysis JAV lėktuvas Boeing 747, kurio viena egzempliorų, vertą 26 milijonų dolerių, Jordano arabai susprogdino.

Gi 2000 metais, to paties eksperto žodžiais, keleviniai lėktuvai skraidys 6.000 mylių greičiu per valandą ir galės pakelti 500 žmonių.

Vadinasi, tada į Tokio parodą galėsime nuskristi per dvi su puse valandos.

Dabartiniai kelevių transporto lėktuvai skrenda apie 35.000 pėdų aukštyje, o ateityje, kai bus aprūpinti visai naujos konstrukcijos raketiniai motorais, skris apie 100.000 pėdų aukštyje, taigi beveik taip aukštai, kaip dabar žemės satelitai. Jie gal bus varomi atominė energija, tad ir jų be nutūpimo nuskrendamas kelias bus nepaprastai ilgas.

Prie visos šios didybės aviacijos ateities "pranašai" numato žmogui ir patogią "mažybę". Jie sako, kad būsianti pagaminta ir pavieniam žmogui mažytė oro susisiekimo priemonė, kuria jis galės skristi mažas distancijas, kaip dabar važinėja dviračiu ar motociklu.

Taigi, tikėkime ir laukime, jei tu pasakiškų dienų sulauksime...

NORI LEGALIZUOTI MARIJUANOS RŪKYMĄ

Vyriausybės sudaryta komisija po eilės tyrinėjimų nori siūlyti ne tik sumažinti bausmes už marijuanos raketiko platinimą ir rūkymą, bet gal ir visai tą draudimą panaikinti. Nes, esą, nuo to ik didėjas nusikaltimų skaičius. Taip galvojant, leidus vogti ir plėšikauti, nusikaltimų skaičius visai sumažėtų, nes tie veiksmai jau nebūtų aikomi nusikaltimu.

Bet tuo tarpu Nacionalinė Komisija Kovai su Riausėm yra kitos nuomonės ir pirmosios komisijos siūlymo nenori pripažinti pagrįstu.

Pasigerti?

— Vot tebe raz! Imsiu, nat, ir nesuprasiu tokio laikto. Pasigerti, Maiki, eiskia pralinksmėti. Kai aš pasigėriu, tai man pasidaro inksmiau ant dūšios; visas svietas atrodo gražesnis. Ir norisi dar daugiau išgerti, kad būtų dar linksmiau. Tada ir saulė šviečia šviesiau, ir naktį mėnulis gražesnis.

— Bet tokia nuotaika neligai trunka, tėve. Už valandos kitos snaudulys tave užvaldo, ir nugriūsi nuo kojų. Alkoholio nuodai pradės veikti. O jeigu per daug išgersi, tai nugriuvęs ir neatsikelsi — numirsi. Štai ką reiškia pasigerti.

— Dac inaf, Maik, tu per daug mane gąsdini.

Filipinuos Casiguran vietoje nušaubė smarkus uraganas-taifūnas, kuris sugriovė daug namų, ir žuvo apie 300 ūkininkų, žvejų ir jų šeimos narių Luzon pakrantėje. Čia matome kairėje taifūno sugriautą pradžios mokyklą, dešinėje kitą pastatą.

KO GALIME TIKĖTIS ATEITIES MIESTUOSE?

Žinoma, jūs laukiate daugiau patogumų darbovietėse, svarių gatvių ir žaliuojančių parkų, greito ir pigaus susisiekimo, moderniškesnių ir drauge pigesnių butų, mažesnių mokesčių ir panašių gėrybių.

Bet iš tikrųjų, jeigu miestų gyvenimas vystysis ta pačia linkme, kaip dabar, tai susilauksime kitokio gyvenimo vaizdo, negu svajojame. O jį žinovai mums taip nupiešia:

Dieną darbovietėse budės ginkluoti sargybiniai, kad darbininkų ar administracijos personalo neužpultų plėšikai, keltuvų aptarnautojai bus ginkluoti ligi dantų, nes reikės saugoti moteris nuo užpuolikų ir žudikų. Baigūs darbu ir prekybos laikui, prie kiekvienos darbovietės ir parduotuvės vaikščios ginkluota sargyba, nors langai ir durys bus užkalti striausiais geležiniais virvais. Autobusuose keleviai sėdės atskirai neperšaukamo stiklo ar kitos medžiagos narveluose, kad vienas kito nepapliūstų, neišžagintų ar nepapliautų...

Nors tas vaizdas žurnalistų ir kiek pertemptas bei gąsdinančiai padidintas, bet tokiam ateities vaizdavimui si yra ir pagrindo, kurį sudaro pastoviai augantis nusikaltimų skaičius.

Nusikaltimai dabar auga su jaunimo skaičiumi. Visu rasių jaunuoliai nuo 18 iki 24 metų padaro net 4 kartus daugiau kriminalinių nusikaltimų, negu visi vyresni nei 25 metų amžiaus.

Daugiau kaip pusė visų kriminalinių nusikaltimų yra padaromi 26 miestuose, kurių gyventojų skaičius didesnis nei 500,000.

Negrai miestuose sudaro pačią didžiausią dalį suimtųjų dėl išžaginimo, nužudymo, užpuolimo ir apipilėsimo. Bet ir nuo jų nukentėjusių didžioji dalis yra taip pat negrai.

Dėl kriminalinių nusikaltimų juodųjų yra suimama nuo 8 iki 20 kartų daugiau, negu baltųjų, ir daugiausia nusikaltimų atlieka juodosios rasės jaunuoliai nuo 15 iki 24 metų amžiaus.

Nusikaltimams augant, auga ir padorių miesto gyventojų baimė. Jie ne tik imasi visokių priemonių nuo šio kriminalinio elemento apisaugoti, bet ir kraustosi į užmiesius, kartais ten iškeldami ir savo bižnius. Bet visa nelaimė, kad kriminalistai jau paskui juos seka ir į užmiestį, tikėdamiesi ten rasti dar geresnio grobio.

ILGAI LAUKTA

K. Ališausko knyga "Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės", I tomas, redagavo Pr. Cepėnas, jau atiduota spausdinti. Spausdina dr. M. Morkūno spaustuve Chicagoje.

I tomas apima: Lietuva ir lietuvių pirmojo pasaulinio karo metu, Lietuvos kariuomenės organizacija, Lietuvių kovos su bolševikais ir bermontininkais. Knyga didelio formato, apie 500 puslapių, 43 karo veiksmų brėžiniai, foto nuotraukos, santrauka anglų kalba, kietais viršeliais. Bus baigta spausdinti, įrista ir išsiuntinėjama 1971 m. balandžio mėnesį.

KVIEČIU Į TALKĄ

būti knygos mecenatais, rėmėjais ir prenumeratoriais! Kadangi sunku žinoti, kokį egzempliorių skaičių spausdinti, tai maloniai kviečiu iš anksto knygą užsisakyti. Iš anksto knygą užsisakiusiems ir pinigų sumokėjusiems jos kaina \$12.00.

Veikalo rėmėjais bus paaukojusieji nemažiau \$25.00. Veikalo mecenatais bus paaukojusieji nemažiau \$200.00. Mecenatų ir rėmėjų sąrašas bus įdėtas knygos pabaigoje.

Cekius ar perlaidas siūsti: K. Ališauskas, 7312 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629, U.S.A.

Reiškiu pagarbą ir dėkoju

Kazys Ališauskas

ISSIKIRPTI

K. Ališauskui
7312 So. Washtenaw Ave.
Chicago, Ill. 60629
U. S. A.

Siunčiu knygai "Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės" išleisti

\$.....

Adresas (rašyti aiškiai): .....

.....

.....

Data ..... Parašas .....

ISIGYKITE "ATSITIKTINIO KAREIVIO UZRASUS"!

Ką tik išėjo iš spaudos JONO JANUŠKIO atsiminimai "ATSITIKTINIO KAREIVIO UZRASAI", 127 psl. knyga, iliustruota, kaina \$2.00.

J. Januškis buvo vienas mūsų įžymiųjų žurnalistų. Jis ilgus metus redagavo ir Kelevį. Savo užrašuose jis įdomiai pavaizduoja Prancūzijos svetimšalių legiono kareivių gyvenimą II pasaulinio karo metu ir to karo nuotaikas Europoje. Be to, knygoje yra trumpa J. Januški biografiija bei kelių jo bičiulių pasisakymai.

"Draugo" mokslo, meno ir literatūros priede rugpiūčio 15 d. apie ją šitaip rašoma:

"Tai dienoraštinė medžiaga 1963 m. liepos 1 d. Bostone mirusio žurnalistų Jono Januški, buvusio "Kelevio" redaktoriaus. Pradžioje duodama su giliu nuosirdumu L. Januškienės paraušta velionio biografiija, ištraukos iš P. Šveikausko kalbos laidojant Januški, S. Kairio, Ant. Gustaičio žodis. Pagrindinę dalį sudaro J. Januški dienoraštis — užrašai, apimantieji nuo 1940 m. birž. 23 d. iki 1941 m. lapkr. 5 d. Pro skaitytojo akis gyvais vaizdais prabėga II Pasaulinio karo pergyvenimai, paliaubos ir sunkumai vokiečių parbloktoj Prancūzijoje, įstojimas į svetimšalių kuopas, slegiantis kareivių gyvenimas, demobilizacija, sunkumai išėjus į civilinį gyvenimą, kietos pastangos emigruoti. Gale keletas straipsnių pavidalo informacijų ir samprotavimų. Januškis buvo socialdemokratų sąrašų išrinktas į seimą, ir knygoje ryškiai atsispindi jo pažiūros į autoritetyvinį režimą Lietuvoje".

Ką tik gavome:

Aitvarai ir giria, Jurgio Ghaudzo romanas is partizanų veiklos, 204 psl., kaina \$4.50.

Poezijos pilnatis, Bernardo Brazdionio poezijos rinktinė, kurioje sutalpinti visų jo poezijos knygų geriausiai kūriniai. Knyga išleista labai puošniai, 592 psl., kaina \$10.00.

Vilnius lietuvių liaudies dainose, (su gaidomis), parengė Gražina Krivickienė-Gustaitytė, 394 psl. kaina \$5.00.

Atsitiktinio kareivio užrašai, Jono Januški atsiminimai iš Antrojo pasaulinio karo laikų Europoje, 127 psl., kaina \$2.00.

Prisiminimų fragmentai, oaršė Kazys Musteikis, 126 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.15.

Išdžiūvusi lanka, 18 novelių, parašė Aloyzas Baronas, 224 psl., kaina \$4.50.

Tūboto gaidžio metai, romanas, parašė Kazimieras Barėnas, 438 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$3.15.

Numizmatika, parašė Jonas Karys, 340 psl. kaina — \$15.00.

Juodojo pasaulio sukilimas, parašė Stasys Michelsonas, 127 psl., kaina \$2.00.

Elegiški Stepono Kolupailos niekintojai, parašė Kaveras Kaunas, 52 psl., kaina \$1.00.

Kritusieji už laisvę, II tomas, parašė Vladas Ramojus, 195 psl., kaina \$4.00.

Rugėjo ištadienis, premijuotas romanas, parašė Birutė Pūkelevičiūtė, 237 psl., kaina \$5.00.

Meilė dvidešimtajame amžiuje, parašė Petras Mandekis, 273 psl., kaina \$5.00.

Be namų, premijuota apysaka, parašė Andrius Norimas, 200 psl., kaina \$3.50.

Vincas Krėvė savo laikuose, parašė Vincas Maciūnas, 49 psl., kaina \$1.00.

Dialogas su kraštu, Aki mirksnių kronikos, antras knyga, parašė Bronys Raila, 560 psl., įrista, kaina \$7.00.

Nemarioji žemė, Lietuva pasaulinės poezijos posmuose, sudarė Alfonsas Tirošius, 176 psl., kaina \$5.00.

Poilsis ant laiptų, Vytauto Karoso eilėraščiai, 50 didelio formato puslapių, kaina \$4.00.

Diena prie ežero, Aloyzo Barono eilėraščiai mūsų mažiesiems, Nijolės Vedegytės-Palubinskienės iliustracijos, 40 psl., kaina \$3.00.

Rimai ir Nerimai, Vafz-ganto, 55 psl. kaina \$2.00.

Tiesiant kelį Lietuvos nepriklausomybei, Vaizganto straipsniai, 40 psl., kaina \$1.00.

Lietuvos Vyčio pėdsakai, Juozo Strolis 1940-1945 m. atsiminimai, 176 psl., kaina \$2.00.

Kultūrinės gairės pasako-se, II knyga, parašė Vytautas Bagdanavičius, 357 psl., kaina \$5.00.

Rezistencija, romanas, parašė R. Spalis, 429 psl., kietais viršeliais, kaina — \$6.00.

Broliai balti aitvarai, Henriko Nagio eferasčiai, Prano Gailiaus iliustruoti, 72 didelio formato puslapiai, puošniai išleista knyga, kaina \$5.

Po Dievo antspaudais, Vytauto Didžiojo godos. Leonarda Andriekaus eilėraščiai, da.l. Telesforo Valiaus iliustruoti, 106 psl., kaina \$3.00.

MOTERŲ SKYRIUS

Gedimino laišakai

Didysis Lietuvos kunigaikštis Gediminas, valdęs Lietuvą nuo 1316 m. iki 1341 m., buvo vienas šviesiausių ano meto mūsų krašto valdovų, kuris sutvarkė šalies vidaus gyvenimą, pristatė pilius, tarp jų jam priskiriama ir Vilniaus pilies statyba bei Vilniaus miesto įkūrimas, įsakė tiesti kelius, taisyti tiltus ir kvietė iš Vakarų Europos amatininkus, pirklius ir net vienuolius, norėdamas pakelti šalies ekonominį ir kultūrinį lygį. Jis siems užsieniečiams žadėjo visokeriopą globą. Norėdamas sustabdyti nuolatinius kryžiuočių puolimus, jis užmezgė ryšius su Rygos arkivyskupu ir popiežium Jonu XXII, rašydamas jiems skundus prieš kryžiuočius, siūlydamas taiką ir už tai, kaip laikurie istorijos šaltiniai tvirtina, net žadėdamas apsikrikštyti. Bet kryžiuočiai dėjo didžiausių pastangų tokiems Gedimino siekiams pakenkti, norėdami pasilikti galimybę toliau teruoti Lietuvą ir plėšikauti. Jie Gediminą taip pat skundė popiežiumi, ir lietuvių darbus Vakarų Europai vaizdavo tamsiausiom spalvom. Istorijos archyvuose iki šių dienų yra išlikę šeši Gedimino rašyti (tikriaus, diktuoti raštininkui vienoliui Bertoldui) laišakai. Jų lotyniški tekstai ir lietuviški vertimai 1966 m. buvo išleisti Lietuvoje atskiru leidiniu. Tie laišakai labai vaizdžiai nušviečia ir paties kunigaikščio Gedimino asmenį ir to meto Lietuvos rūpesčius. Kad geriau tuos laiškus suprastume, įvadui čia pateikiame ištrauką iš dr. Vandos Sruogienės Lietuvos istorijos, kur nupasakotas popiežiaus pasiuntinių atvykimas į Vilnių ir jų pokalbiai su kunigaikščiu Gediminu. Atsiminkite, kad visa tai vykę prieš 646 metus.

DR. V. SRUOGIENĖS "LIETUVOS ISTORIJS" IŠTRAUKA

Nuo to laiko, kai Gediminas išsiuntė savo laiškus popiežiumi ir Vakarų Europos miestams, praėjo daugiau kaip metai. Gediminas sakėsi nieko neturįs prieš krikštą, kad tik kryžiuočiai nepuldintų Lietuvos. Betgi popiežius reikalavo, kad Gediminas apsikrikštytų, nes tada liautųsi ir prievarta iš vokiečių pusės. Pagaliau reikalui išaiškinti 1324 m. spalio mėn. popiežiaus pasiuntiniai, vyskupas Baltramiejus ir abatas Bernardas, atvyko į Rygą. Bet jie redžiavo važiuoti į Vilnių: pirmiau išsiuntė savo pasiuntinius Didįjį Lietuvos kunigaikštį. Iš jų pranešimo ir sužinome apie jų atsilankymą Vilniuje.

Šeštadienį po Visų Šventųjų (1324 m. lapkričio 3 d.) vakarinių pamaldų metu, pasiuntiniai atvyko į Gedimino sostinę Vilnių. Sužinojęs juos atvykus, Gediminas tuojau juos pakvietė pas save. Įėję į rūmus, pasiuntiniai pamatė Gediminą sėdintį tarp savo patarėjų, ir tuojau jam įteikė laiškus nuo popiežiaus legatų. Laiškai buvo priimti palankiai, ir tuo paskatinti pasiuntiniai tuoj pradėjo kalbą apie svarbiausią savo pasiuntinybės reikalą, bet kunigaikštis jiems pasakęs:

"Dabar jau vėlu. Jūs po kelionės esate reikalingi poilsio ir pasitiprinimo, pramogos bei pasismagavimo".

Kitą dieną, anksti rytą, pasiuntiniai nėjo į minoritų bažnyčią pamaldų išklausyti, bet pakelėsi susitikti su dominikonu Mykolu, kuris jiems pasakė, kad Gedimino ketinimai yra pasikeitę: jis dabar visiškai nebeketina krikštytis. Po pamaldų, vos tik pasiuntiniai buvo pabaigę pietus, pašaukė juos į rūmus, kur jau anksčiau buvo pakviesti dominikonas Mykolas ir du minoritai. Kunigaikštis vėl buvo tarp savo patarėjų, kurių buvo dvylika. "Mums tai labai nepatiko", pastebėjo pasiuntiniai, "mes tikėjome pamatyti karalių vieną, bet, pasitarę tarp savęs ir žinodami, kad jis savo gerų norų atsižadėjęs, radome reikalingą pradėti kalbą iš tolo: apie Šv. Tėvo legato atvykimą, apie bylą prieš teutonų riterius, apie jų užgrobtų turtų ir be laisvų gražinimą". Sumanymas buvo neblogas: pasiuntiniai žinojo, kuri jautriausia vieta kunigaikščio širdyje. Klausydamasis pasakojimų apie jo priešų nesmagumus Gediminas, atrodo, tuo džiaugėsi. Po to, matant valdovą palankumą, jau buvo lengviau pradėti kalbėti apie tą klausimą, kuris pasiuntiniams atrodė opus. Jie papasakojo Gediminui, kaip jo laiškas popiežiaus buvo sutiktas su džiaugsmu ir kaip jis: skubiai išsiuntė savo delegatą, kuris dabar Ryoje laukia Gedimino atsakymo ir nori pats pas jį atvykti.

Gediminas, ramiai išklauses jų pasakojimo, paklausė:

— O ar žinote jūs, kas buvo rašyta tuose laiškuose, kuriuos aš esu išsiuntęs apaštalių valdovui, arkivyskupui, visam pasauliui?

— Juose buvo išreikštas noras priimti Kristaus tikėjimą ir apsikrikštyti, — atsakė pasiuntiniai.

— Aš neliepiu to rašyti! — atkirto kunigaikštis: —

Laimėję politikieriai. Kairėje Dale Bumpers su savo žmona Betty šypsosi savo rėmėjams Little Rock vietovėje, pirminiuose rinkimuose nugalėjęs šesiu terminų Arkanso gubernatorių Orval Faubus. Dešinėje Atlantoj Georgijos gubernatorių Lester Maddox su savo žmona Virginia džiaugiasi laimėjęs nominacijas demokratų sąrašė į leit. gubernatoriaus vietą.

Henrikas Radauskas

R U D U O

Raudonos uogos. Lapai — kaip iš vaiko.

Pasaulis miršta, silpnas ir gražus.

Štai vėjas debesį ties kaimu drasko,

Ir rėkia debesis, į žmogų panašus.

Pilkam danguj geltoni lapai dreba,

Ir aš, per mišką eidamas, žiūriu

Į tą švininį rudeninį grabą,

Kur šoka liepsnos lapų — žiburių.

Didžiulis vėjas seną pušį laužo,

Šermukšnių kekės dega miškuose.

Ir driekiasi su dūmais drėgno laužo

Rudens žolėj klajojanti dvasia.

Mary Sirhan, Roberto Kennedžio žudiko Sirhan B. Sirhan motina, kuri jau rengėsi skristi pas Jordano partizanų kalbėtis dėl pagrobtų lėktuvų ir įkai, o gal ir savo sūnaus už tuos įkaitus vaduoti, tik paskutinį momentą buvo sulaukta New Yorko aerodrome ir atimtas užsienio pasas.

Myra Wolfgang, viešbučių ir restoranų darbuotojų unijos vicepirmininkė, kuri labai kritikuoja dabar senato teisų komiteto priimtą moterų teisų lygį bės įstatymą.

Remkime VLIKą, aukojami Tautos Fondui.

Jeigu brolis Bertoldas yra taip parašęs, tai tegul tai krinta ant jo galvos...

Faskui ramesniu balsu Gediminas kalbėjo toliau:

— Aš sutinku gerbti popiežius, kaip tėvą; dėl to, kad jis vyresnis už mane, o tokius aš vadinu tėvais. Tuos, kurie vienamžiai su manimi, aš juos vadinu broliais, o jaunesnius už save — sūnumis. Aš nedraudžiu krikščionims tarnauti Dievui savo papročiais, nedraudžiu rusams melstis jų apeigomis, lenkams — jų papročiu. Leiskit ir mums garbinti Dievą mūsų būdu; mūsų visų Dievas yra vienas.

Ir ką jūs man kalbate apie krikščionis (vokiečius)? Kame daugiau neteisybės, pikto, prievartos, keršto ir papirkimo, jei ne tarp krikščionių, o ypač tų, kurie save vadina vienuoliais, kryžiuočiais?.. Aš nebetikiu jų priesaikomis.

Kryžiuočių klastingumas privertė Gediminą atsakyti nuo sumanymo krikštytis. Pasiuntiniai, nieko nepesė, grįžo į Rygą, o legatas į Prancūziją, kur tuomet gyveno popiežius (Avinjono mieste).

(Bus daugiau)

KIEK MES PABRANGOM

Domėdamiesi įvairių prekių ir kasdieninių reikmenų kainų kilimu, mes visiškai nepastebėjome, kad ir mūsų pačių kūnas per eilę metų jau gerokai pabrango.

Prieš 30 metų mūsų kūną sudarą chemikalai rinkos kaina tebuvo vertinami tik 98 centus. Šiandien, kaip ekspertai sako, žmogaus kūną sudarantis medžiagos kiekis jau vertas 800 dolerių. Taigi, per 30 metų mūsų patys esame pabrangę 800 procentų!

Tarprasines vedybos

Mūsų, lietuvių, šių dienų aktualesnė problema yra mūsų sūnų ar dukterų vedybos su kitataute ar kitataučiu. Tokios sutuoktuvės beveik visada tėvų atšvenčiamos su vieša ar paslėpta širdgėla, nes tai aiškus mūsų jaunimo kelias į nutautėjimą. Ypač, kad labai maža turime pavyzdžių, kad mišrios šeimos vaikai išaugtu sąmoningi lietuviai. Bet čia dar tik pusė galimo rūpesčio, nes mūsų jaunuoliai ar jaunuolės kolkas tuokiasi tik su baltosios rasės atstovais. Kitas reikalas, kai susiduriama su kita rase.

Tarprasinių vedybų klausimas yra seniai nagrinėjamas ir psichologų, ir sociologų ir net literatų. Siekiant ateities visuomenėje visų žmonių idealios lygybės, regis, ir rasių maišymasis turėtų būti priimtinas ar bent pakenciamas. Juk visvien žmogus yra žmogus, nors jis ir mėlynos spalvos būtų. Bet gyvenimo realybė kartais ima ir papriestarauja idealiams išmąstymams.

Atrodo, kad bent JAV-se vedybos su geltonąja ar ir raudonąja rase niekam nesudaro didelio galvosūkių ar veltiau nepatogumo. Daugybė amerikiečių jau yra vedę korejietes, japonas ir kinietes, o dabar vis daugiau parsiveža vietnamiečių. Ir tokiom gelsvom žmonom net rečiau nusiskundžiama, ne gu baltosiomis, nes jos dar neišpaikintos čia madingos "lyčių lygybės", nuosirdžiai myli savo vyrą, rūpinasi šeima, gerai auklėja vaikus.

Be to, ir tie vaikai mažai skiriasi nuo baltųjų, kartais net gražesni, gabesni ir darbštesni. Mažas rūpestis, kuris juo panašesnis į tėvą ir kuris į motiną. Bet jau daug rimtesnis klausimas kyla, jei kas rengiasi sukurti mišrią šeimą su juoda rase. Toks maišymasis iš seno čia neįprastas, nors šiaip gatvėje galite sutikti ir apvalčius negru, ir apjuodžiu baltųjų, kurių rase vistiek kadaise kažkas sugadino. Bet teisinės vedybos jau kitas reikalas.

Anklausinėti tokių inodai baltu vedvbu partneriai beveik visada turi kuo nusiskusti. Pirmiausia, juos gerokai slėgia tiek juodosios, tiek baltosios visuomenės nuomonė. Baltieji, nesugyvenę su negru lygybės į teisinimu, i tokias mišrias vedybas žiūri kaip į tam tikrą nusikaltimą ar net ištvirkimą, ir tokią mišrią šeimą ar jos nari jau nenorom priima i savo bendruomene. Net greičiau juo visai nepriima. Taip pat kreiva akim

MOTERŲ PATOGUMUI

Moterys, devinčios perukus, šiandien jau nieko nestebina. Atrodo, taip ir reikia. O be to, jos taip greit nenusibosta ir vyrams, nes ta pati žmonelė ar mergelė gali būti iš ryto šviesi platininė blondinė, per pietus rudaplaukė, o vakare brunetė.

Bet aiškėja dar viena galimybė — kad naktį ji gali būti plika kaip kojos kulnas.

Mat, perukų dėvėjimas yra kartais susijęs ir tam tikrais nepatogumais. Jie ypač vasarą užmauti ant nuosavy plaukų labai kaitina galvą, spaudžia prakaitą, ir yra pavojaus dėl grožio įsigyti galvos odos egzema. Tai turėdami galvoj, madų kūrėjai jau siūlo moterims galvą visai nusiskusti, nes juk savi plaukai vistiek ne-reikalingi, o plikam būtų ir per karščius vėsiu.

Liko tik neišsprastas klausimas, kaim i tai pažiūrės vyrai: ar neišsisas nakti, pamate lovoj mėnulio nušviesta baltą savo žmonos kaukolę?

STUDENTŲ DAUGEJA, VAIKU MAZEJA

I JAV aukštesniausias mokyklas, kolegijas ir universitetus šiemet stojo apie 59.2 milijonai jaunuolių. Tai didžiausias skaičius 26 metų laikotarpyje. Bet pastebėta, kad gerokai sumažėjo pradžios mokyklų mokinių skaičius. Šis reiškinys aiškina, apamai gimimų procento sumažėjimu JAV.

Knygos jaunimui

SAUNUS PENKETUKAS, premijuota, gražiai išleista apysaka, tinka mokykliniam jaunimui, parašė J. Švaistas, kaina \$3.

BITES, parašė Liuda Germanienė. Daug gražių ž. žodėkienes iliustracijų, kaina \$3.50.

VARDZIO PULKAS, ansa-kymėliai, parašė Balė Vaivorytė, 157 psl., kaina \$2.00.

KREGZDUTĖ, I dalis (vadovėlis), parašė A. Rinkūnas, 119 psl., kaina \$2.75.

BALTOSIOS PELYTES KELIONĖ I MENULI, parašė Danutė Bindokienė, 58 psl., kaina \$1.50

RYŠ SAKALAI, Alf. Vambuto. 15 pasakų ir padavimų, 186 psl., kaina \$2.

MESKIUOK/S RUDNOSIUKAS, eiliuota pasaka, parašė Vyte Nemunėlis. labai gražiai V. S. Stančikaitės iliustruota, trečioji laida, pasaka ir Lietuvoj turėjusi dideli pasisekimą. Knygos kaina ..... \$3.00.

BALTASIS STUMBRAS, premijuota apysaka, parašė Gintarė Ivaskienė, 133 psl., kaina \$3.60.

MURKLYS, A. Giedriaus apysaka, 130 psl., kaina ..... \$1.80.

GINTARO TAKAIS, J. Narūnės eilėraščiai, daug iliustracijų, 64 psl., kaina \$1.80.

Skaidrytė, Balės Vaivorykytės 5 scenos vaideliai, kaina \$2.

Jonukas kečiau, pasaka, pagal Kanapnickienę parašė Jonas Valaitis, kaina \$1.50.

Gedimino sapnas ir Neringa, eiliuotos pasakos ir legendos, parašė Jonas Valaitis, kaina \$2.25.

10 knygų už \$2

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Materialistiskas istorijos supratimas, 80 psl., kaina 20 centų.

Zemaitės raštai karos metu, 126 psl., kaina 50 centų.

Uostas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Zalgirio mušis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S Kairo įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias i socializmą, (Leono Blumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Soc'izmo teorija, (M. Fiserio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Atskirai sudėjus, jų kaina \$3.05, bet visos kartu parduodamos už \$2.

Gatvės berniuko nuotykių —R. Spalio apysaka jaunimui ir senimui, II laida, 527 psl., kaina \$4.

Be to, esame gavę nedidelį kiekį teisininko P. šulo parengto leidinio "Kaip sudaromi testamentai". Tai labai naudinga informacijų knygelė norintiems sudaryti testamentą. Ten yra ir testamentų pavyzdžių. Jos kaina — \$3.00.

Vietinės žinios

Išpūdingas, bet negausus minėjimas

LB-nės Bostono apylinkės valdybos rūpesčiu rugsėjo 20 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos III aukšto salėje buvo surengtas Rugsėjo 8-sios ir Lietuvos Steigiamojo Seimo 50 metų sukakties minėjimas sutraukė apie 130 Bostono ir apylinkės lietuvių. Minėjimą atidarė ir pravedė LB apylinkės pirmininkas Ant. Matjoška.

Išnešus vėliavas, komp. J. Kačinskas paskambino JAV ir Lietuvos himnus, o klebonas kun. Ant. Baltrušis sukalbėjo invokaciją. Lietuvos garbės konsulas adv. A. Shalina savo šiltame žodyje tarp kito palygino Amerikos jaunimo idealizmą ir tėvynės meilės supratimą pirmojo pasaulinio karo metu su dabartinėmis šio krašto jaunimo nuotaikomis, pagražina, kad Lietuvos tautinio dvasinio paveldo dalis jaunimo vengia pareigos tėvnei, bėga į Kanadą, Švediją ir kitur.

Minėjime pagrindinę kalbą pasakė prel. J. Balkūnas iš New Yorko. Surišęs Rugsėjo 8-sios šventę su Lietuvos Steigiamojo Seimo 50 metų sukaktimi, prelegetas ragino visus stiprinti savo eiles, išvermę ir tikėjimą Lietuvos laisvės atgavimu. Jo kalba buvo išpūdinga ir turininga. Tarp kito jis nebijojo tarp žadintojų lietuvių tautinio atgimimo paminti dr. J. Šliūpą, o kovotojų dėl Lietuvos laisvės pirmose eilėse nurodyti Lietuvos socialdemokratų partijos. Jis taip pat iškėlė faktą, kad Lietuvos Steigiamojo Seimo atstovų eilėse buvo JAV lietuvių atstovas Julius Kupašas. Kalbėtojas ypač pabrėžė reikalą remti Vliko veiklą.

Minėjimo dalyviai priėmė rezoluciją, kuri buvo pasiūlyta JAV prezidentui ir JT organizacijai. Rezoluciją lietuviškai pateikė J. Vizbaras, o į anglų kalbą išvertė dr. J. Navickas.

Rezolucija — 1) prašo JAV prezidentą iškelti Lietuvos bylą JTO, kuri šiemet mini savo sukaktį; 2) reikalauja, kad Sovietų S-ga atitrauktų iš Lietuvos savo kariuomenę ir slaptąją policiją; 3) reikalauja grąžinti visus Lietuvos tremtinius; 4) reikalauja Lietuvai laisvės apsispręsti ir pasirinkti savo valdymosi formą; 5) reikalauja padėti JAV-bėms už nepripažinimą neteisėtose Lietuvos okupacijose.

Mėnį minėjimo dalį atliko sol. B. Povilavičius, kuriams akomponavo komp. J. Kačinskas, o taip pat ir J. Kačinską vedamas parapijos choras. B. Povilavičius M. Petrausko "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka" ir Ūdrio ariją iš V. Klovos operos "Pilėnai". Publikai pageidaujant, dar pridėjo S. Šimkaus "Tamsiojo naktelėj". Šv. Petro parapijos choras atliko J. Naujailio "Maldą už tėvynę" ir dal. B. Budriūno kantatos "Lietuvos šviesos kelis". Čia solistas buvo B. Povilavičius, o akompaniatorius — dr. V. Vasyliūnas.

Po programos minėjimo dalyviai dar ilgai šnekėdavosi prie įvairių užkandžių

ir gėrimų, grojant lietuviškas melodijas iš juostų, kurias drauge su aparatūra parūpino J. Rentelis. Minėjimo programą į magnetofono juostą įrašė lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo vedėjas Petras Višcinis.

Minėjimas buvo gerai suorganizuotas, turiningas ir išpūdingas, bet ne toks gausus, koks galėjo būti. Vietintelis priekaitas organizatoriams — tai nereikalingas pusės valandos vėlavimas. Minėjimo programa truko dvi valandas.

Jaunų keliautojų išpūdiniai

Jau buvome minėję, kad jaunosios mūsų kolonijos merygos Birutė Vaičiūgytė ir Laima Antanavičiūtė, užtrūkurios Europos lankyme du mėnesius ir tris savaites, neseniai laimingai sugrįžo į Bostoną. Jodvi aplankė Angliją, Olandiją, Prancūziją, Lenkiją, Vokietiją, Šveicariją ir Italiją.

Nors ir nepriteklusio gyvenanti, malonų išpūdiniai darė Lenkija ir jos žmonės. Ten jos susitiko su Laimos senele ir dėdėm, kurios vienišiomis nuosirdžiai rūpinosi, maudėsi Baltijos jūroje (anot jų, lietuviškam vandeny), susipažino su bendromis Lietuvos ir Lenkijos istorinėmis vietovėmis. Lankydamos Vokietiją, Birutė ir Laima lalyvavo Stutgarte surengtoje Lietuvių Studijų Savaitėje, sėkmingai pasirodė tos savaitės parengimų programose. Mažiausia joms patikusi Italija — ne to krašto gamtos įvairumas ir grožis, ne italų kultūros lobiai, bet vyrai, kurie gatvėse tiesiog žulčiai užgabinėja jaunas moteris. Būdamas Romoje, jos aplankė ir naująją lietuvių koplyčią Šv. Petro bazilikoje. Taip jau atsitiko, kad, Birutė ir Laimai ten esant, bazilikos lankytojų vadovas nieko nežinojo apie koplyčios karkasus ir simbolius. Jodvi stoji tam vadovui į talką, o tas lietuvių žinias perdavė lankytojams, kurie su dėkingumu visa tai priėmė. Anot jų pasakojimo, koplyčia esanti išpūdinga, viena pačia gražiausių Šv. Petro bazilikoje, turistų tikrai gausiai lankoma.

Sugrįžusios į Bostoną, Laima Antanavičiūtė ir Birutė Vaičiūgytė pasiryžusios rimtai klibti į aukštojo mokslo studijas. Bet matysim jas ir mūsų kultūrinuose rengimuose — jos abi sutiko įeiti į perorganizuotą Kult. subatvakariams rengyti komisiją, gal jos pasirodys ir viename kitame Dramos sambūrio rengime.

Rugsėjo 25 d. 7:30 val. vakaro So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos III aukšto salėje Lietuvos Respublikos klubo įteisinimo iškilmės, dalyvaujant Masa gubernatoriui Francis W. Sargent ir kitiems aukštiems pareigūnams.

Rugsėjo 25 d. 7:30 val. vakaro So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos III aukšto salėje Lietuvos Respublikos klubo įteisinimo iškilmės, dalyvaujant Masa gubernatoriui Francis W. Sargent ir kitiems aukštiems pareigūnams.

Rugsėjo 25 d. 7:30 val. vakaro So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos III aukšto salėje Lietuvos Respublikos klubo įteisinimo iškilmės, dalyvaujant Masa gubernatoriui Francis W. Sargent ir kitiems aukštiems pareigūnams.

Naujas Bostono arkivyskupas Humberto S. Medeiros kalbasi Brownsville, Tex., su laikraštiniškai po to, kai buvo paskirtas kardinolo Cushingo vieton.

Rugsėjo 27 d. 1 val. po pietų Tautinės S-gos namuose So. Bostono įžymiųjų Šaulių Sąjungos veikėjų Sofijos ir Aleksandro Mantautų pagerbimas.

Spalio 11 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos 70 metų sukakties ir senų narių pagerbimo banketas.

Spalio 17 d. Bostono inžinierių balius Sheraton Motor Inn., Quincy, patalpose.

Spalio 25 d. Lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo rudens parengimas So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos trečio aukšto salėje.

Spalio 31 d. ir lapkričio 1 d. Lietuvių Tautinės Sąjungos namuose rengiama A. Galdiko kūrinių paroda.

Lapkričio 1 d. Sandaros moterų klubo banketas ir karalienės rinkimas So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos II aukšto salėje.

Lapkričio 14 d. Lituanistinės mokyklos banketas So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos III aukšto salėje.

Lapkričio 15 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos Surum burum.

Lapkričio 22 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos salėje ramovėnė rengiama Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimas.

Lapkričio 28-29 dienom Balfio seimas So. Bostono L. Piliiečių dr-jos salėse.

Gruodžio 13 d. poeto Bernardo Brazdžionio "Poetijos pilnaties" pristatymas.

RADIJO PROGRAMA
Seniausia Lietuvos Radijo programa Naujaj Anglijoje ir stoties WLYN, 1360 kilocikly ir iš stoties FM 101.7 m.c. veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dienų. Perduodama: Vėliausia pasaulinių šimtų kontraktų komentaras, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Blazio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvis, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Vedybos

Gerai atrodanti našlė vedybų tikslu ieško rimto, blaivaus ir taip pat gerai atrodančio vyro, ne jaunesnio kaip 65 metų. Pasifilymus siūsti Keleivio adresu, pažymint ant voko — "Marijampolietei"

Ieško

Ieškau savo giminių. Jų vardai — Zosė Baltrušytė ir jos sesuo Tonsė. Abi kilusios iš Lietuvos. Rašyti kaimo. Jos pirmau gyveno Lewiston, Mass.

Maloniai prašau atsilipti šiuo adresu: George Žilinskis, Box 503 Millinocket, Mass. 04462

Ieškau Anthony Atkinson, gyvenusio 13 Thames Street Brooklyn, N.Y., ir sesers Marijonos Siminkevičienės ar josio vaikų Andy ir Olgos.

Jie patys ar apie juos ką žinantieji malonėkite atsilipti — J. Yankus, 806 El Redondo, Redondo Beach, Cal. 90277

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiems ematu, rankų ar kojų skausais, nutirpimu, jaučiant nuovargį. REE-LEEF RUB mostis daugumai pagelbsti. Užtikrinam patikimas, arba grąžiname pinigų. Siųskite \$5, gausite vaistus su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS North Sta., P.O. Box 9112 Newark, N.J. 07105

Poezijos knygos

POEZIJOS PILNATIS, Bernardo Brazdžionio poezijos rinktinė, kurioje sutalpinti geriausi jo visų jo išleisčių knygų kūrinių. Puošnus leidinys, 592 psl., kainas \$10.00.

TĖVISKĖLĖ AS REGIU, eilėraščiai, parašė Pranas Imšrys, 40 psl., kainas \$1.00.

VAKARĖ BANGA, lyrika, Gražina Tulauskaitė, 127 psl., kainas \$2.00.

AUKSINIAI RAGELIAI, lyrika, Pranas Naujokaitis, 64 psl., kainas \$2.00.

EILĖRAŠČIŲ RINKINYS, Steponas Strazdas, 159 psl., kainas \$2.50.

SERKŠNO SIDABRAS, M. Vaitkus, 86 psl., kainas \$1.50.

METŪ VINGIAI, Alf. Tyruolis, 176 psl. kainas \$3.00.

GELIŲ KALBĖJIMAS, Jonas Mekas, 32 psl., kainas \$1.00.

CHAPĖL B., Algimantas Mackus, 64 psl., kainas \$3.00.

SIELOS BALSAS, J. Smalatorius, 221 psl. kainas 75 c.

VYNUOGĖS IR KAKTUS, SAL Julijos Svabaitės eilėraščių rinkinys, 96 psl. kainas \$2.00.

SIDABRINĖS KAMANOS, Kazio Bradžiono eilėraščių premijuotas rinkinys, 94 psl., kainas \$2.00.

RUCENS SAPNAS, Kotrynos Grigaitytės eilėraščiai premijuota knyga, 80 psl. kainas \$2.00.

AUKOS TAURĖ, Stanislovas Santvoro 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gražiai įrišta, kainas... \$2.50

PLAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėraščiai 111 psl., kainas... \$2.00

ROMANAI

Birutė Pūkelevičiūtė, — **ROGSEJO ŠEŠTADIENIS**, premijuotas romanas, 237 psl., kainas \$5.00.

Jurgis Gaiūda, **LIEPŠNOS IR AFMAUDO ASOCIACIJA**, premijuotas romanas, 304 pusl., kainas \$4.00.

Alė Rūta, **VIENISI PASAULIAI**, romanas, 265 psl. kainas \$3.50.

D. Nendrė, **AIDAS TARP DANGORAIŽIŲ**, romanas 365 psl., kainas \$5.00.

Vytautas Volertas, **SAVOKSLAS**, premijuotas romanas, 279 psl., kainas \$3.50

Aloyzas Baronas, **PAVASARIO LIETUS**, 261 psl. kainas minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Vincas Ramonas: **MIGOTAS RYTAS**, 166 pusl. Kaina \$2.50. Gaunama Keleivio administracijoje.

Jeronimas Ignatonis, **LOZAI**, 301 psl., kainas \$3.00

Andrius Valuckas, **NEMUNO SŪNUS**, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kainas \$3.00.

Andrius Valuckas, **NEMUNO SŪNUS**, II tomas 428 psl., kainas \$4.00.

Sally Salminen, **KATRYNA**, romanas, laimėjęs Švedijos literatūros premiją. 297 psl., kainas \$5.00.

Ant. Tarulis, **VILNIAUS RŪBAS**, 495 psl., kainas minkštais viršeliais \$3.15, kietais viršeliais \$3.75.

Jurgis Gaiūda, **DELFINO ZENKLE**, premijuotas romanas, 234 psl., kainas \$2.50

Albinas Baranauškas, **KARKLUPENUOSE**, premijuotas romanas, 224 psl., kainas \$2.50.

Kazys Alėmnas, **UPE IR RYIUS**, UPE IR ŠIAURĖ, romanas I dalis, 325 psl., II dalis 302 psl., kiekvienos dalies kainas \$3.00.

Alė Rūta, **KELIAS Į KAIRĖ**, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl. kainas \$3.00.

Vytautas Volertas, **GYVENIMAS YRA DAILUS**, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kainas \$2.50

Vytautas Volertas, **UPE TEKA VINGIAIS**, romanas, 332 psl., kainas \$3.50.

Vacys Kavaliūnas, **KALNŲ GIESMĖ**, premijuotas romanas, 201 psl., kainas \$2.50.

Kazys Platenis, **PULKIMANT KELIŲ...**, romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo I tomas 200 ps., kainas \$2.00 II tomas 160 ps., kainas \$2.00

Juozas Kralikauškas, **TU NAGO UGNIS**, premijuotas romanas, 205 pusl., kainas \$2.50.

Aloyzas Baronas: **LIEPŲ IR BEDŪGNĖS**, premijuotas romanas, 279 psl. kainas \$3.00.

Vytautas Alėmnas: **TARFŲ OVIEJŲ GYVENIMŲ**, 462 pusl., kainas \$4.50.

MINDAUGO NUZUDYMAS, Juozo Kralikauško premijuotas romanas, 244 psl., kainas \$3.00.

Draugas don Camillo, idomūs klebono ir vietinės komunistų partijos sekretoriaus pasikalbėjimai, 216 psl., kainas \$3.00.

Olandijos pušys, Halinos Didžiulytės. Mošinskienės 17 trumpu vaizdėlių ir apybraižų, 176 psl., kainas \$2.50.

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudimą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS ieško pelno, o teikia patarnavimą savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA— jau turi daugiau, kaip tris su puse miliono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gora Tarpomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims rekomenduojama lietuviški klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudžios mokesčiai \$2.00 į metus

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:
Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

Informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laiškų skyrių, kuriame laukiame abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų šiuolaikinio laikraštis, leikšas naujų bendradarbių bei idėjų. visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:
7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

Laisvės Varpas
Lietuvių Radijo Valanda
Sėkmadieniais 11-12 val.
AM 1,430 KC ir FM 107 MC
Vedėjas PETRAS VIŠCINIS
173 Arthur Ave., Brockton, Mass. 02402. Tel 586-7209

BUVO \$4, DABAR TIK \$2

Lietuvių išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Šią 500 puslapių gausiai iliustruotą knygą dabar galite gauti už \$2, iki šiol ji kainavo \$4.

Ką toje knygoje rasite? Labai daug. Ten visa JAV, Kanados ir Pietų Amerikos lietuvių išeivijos istorija. Joje rasite, kada ir kaip ta išeivija prasidėjo, aprašytas jos organizacijas, jos spaudą, jos veikėjus, jos santykius su Lietuva ir kt.

Knyga parašyta lengva kalba, kiekvieno ji lengvai skaitoma. Tad paskubėkite ją įsigyti.

Kitos tokios knygos neturime.

Keleivio prenumerata - gera dovana visokiomis progomis!

Vietinės žinios

LB Kultūros klube kalbės dr. Rimvydas Šliažas

Pirmas šio sezono LB Bostono Lietuvių Kultūros klubo susirinkimas įvyks rugsėjo 26 d. 7:30 val. vak. Tarptautinio Instituto patalpose, 287 Commonwealth Ave., Bostone. Jame kalbės dr. Rimvydas Šliažas tema "Modernieji vokiečių rasytojai".

Dr. R. Šliažas yra baigęs Vasario 16 gimnaziją, pradėjęs studijas Vokietijoje ir jas baigęs Amerikoje. Įsigydamas daktaro laipsnį. Jo specialybė yra germanistika, kurią jis dabar ir dėsto Edinboro, Pa., universitete.

Graži pradžia

Bostono Balfo skyriui paskelbus piniginį vajų. Vargaičio vardo šaulių kuopos šauliai sudėjo 21 dol. ir 80 ct. ir per Balfo skyriaus valdybos narį Bronių Utenį paaukojo Balfui.

Balfo skyriaus valdyba visiems Bostono šauliams reiškia nuoširdžią padėką.

Pavykęs Kult. subatvakaris

Praeitą savaitgalio Kultūrinis subatvakaris ir jo metu suruosta Gabijos leidimo devyntųjų dailininkų paroda sutraukė daug lankytojų. Nupirkta per 20 paveikslų. Plačiau — kitą kartą.

Respublikonai kviečia

Kaip jau buvome rašę, Bostone yra susiorganizavę Lietuvių Respublikonų Klubas. Jo pirmininkas yra inž. Jonas Vasys, vicepirmininkai Antanas Matjoška ir Gintaras Karosas, sekretorė Felicija Grendalytė, padėjėjas Algis Makaitis, išd. Laima Jasaitienė, o direktoriai — Vyt. Izbickas, J. Kapočius, Br. Kuodienė, St. Urbonas ir J. Tuinila. Teisų patarėja — adv. Zuzana Šalnierė.

Klubas išsiuntinėjo kvietimus į jo rengiamą subatvakarių, kuris įvyks penktadienį, rugsėjo 25 d. 7:30 val. vak. Lietuvių Piliiečių dr. jos III aukšto salėje. Čia atsilankys Mass. gubernatorius, Francis W. Sargent, kurį atlydės kiti įžymūs respublikonų partijos nariai — kandidatai į Mass. valstijos vado-

vaujančius postus lapkričio 3 dienos rinkimuose. Tai bus Donald R. Dwight, kandidatuojąs į leit. gubernatoriaus postą, Josiah Spaulding — kandidatas į JAV senatą, Donald L. Conn — kandidatuojąs į vyriausiojo Massachusetts valstijos prokuroro vietą, Mary B. Newman — kandidatė į Mass. valstijos valstybinės sekretorės postą ir eilė kitų.

Gubernatorius Francis W. Sargent iškilmingo akto metu asmeniškai įteiks oficialų dokumentą, įgalinantį Bostono Lietuvių Respublikonų klubą teisėtai ir aktyviai veikti Amerikos respublikonų partijos gretose.

Tame parengime su valdžios atstovais bus galima susipažinti ir pasikalbėti rūpimais klausimais.

Parengime bus ne tik kalbos, bet ir vairsės.

Simpoziumas gimimų kontrolės klausimu

Bostono vyr. ateitininkai ruošia simpoziumą, kuris įvyks š. m. rugsėjo 27 d., sekmdienį, 3:30 val. po pietų V. ir E. Sužiedėlių namuose Brocktone.

Simpoziumo tema — "Gimimų kontrolė".

Pokalbyje dalyvauja kun. Zakaras, dr. St. Jasaitis, dr. J. Navickas ir moderatorius E. Sužiedėlis.

Valdyba

So. Bostone išnuomojamas 5 kambarių butas trečiame aukšte. Gazo šildymas, pastoviai šiltas vanduo. Išnuomojama tik suaugusiems. Neleidžiama laikyti šunų. Teirautis telefonu — AN 8-6671.

Sprogimas ir gaisras Newburyporto kareivinėse

Sekmdienį čia Tautinės gvardijos kareivinėse įvyko sprogimas ir gaisras. Tai padegėjų ir ginklų grobikų darbas, nes pagrobta daug šaudmenų ir svarbių dokumentų. Prie ginklų nepajėgta prieiti.

Matyti, norėta susprogdinti visas 300 pėdų pastatas, nes įvairiose vietose buvo išdėliotos net šešios benzino dėžės.

Bomba karo veterano

Miltone laiku buvo pastebėta bomba, padėta karo veterano Weinerio automobiliui susprogdinti.

Paskutiniai nepriklausomos Lietuvos laikų prisiminimai! Dar turime pardavimui baigiančių pranykti lietuviškų monetų: 5 lt. — J. Basanavičius, 10 lt. — Vytautas Didysis, 10 lt. — prez. A. Smetona ir kitos. Kainoraštis pareikalavus. F. Zablockis, 2333 Ontario St., Vancouver 10, B.C. Canada.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra ypač patalpi oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnina suvntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai veicina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvai. Labai žemosis kainomis. Vedėja B. Sviklienė

Peter Makscytyis
Carpenter & Builder
49 Church Street
E. Milton, Mass.
Atlieku visus patalpinimo, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biuriu pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite viandos iki 9 valandų vakar.
Telefonas: 698-8675

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnio
I P E D I N I S
OPTOMETRISTAS
Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Treciadieniais nepriimama
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTE)
OPTOMETRISTE
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Treciadieniais — uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co.
—JEWELERS—
Lakrodižiai-Delmantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisome lakrodižius
Siedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel AN 8-4649

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS
460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127
Skambinkite 268-2500

D A B A R

už 90 dienų įspėjimo indėlius moka **5 1/2 %**
už visus kitus indėlius moka **5 1/4 %**

Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo priskaitomi nuosimčiai — Pilnas draudimas Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuosimčiai yra nurodomi nuo Mass. mokesčių. Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šalina ir adv. J. Grigalus. Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Asmeta) yra virš 210,000,000

Dažau ir Taisau
Namus iš lauko ir viduje. Liptau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausias medžiagas.
JONAS STARINSKAS
229 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.
Savininkas N. J. ALEKNA
638 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popieriniai Siuvenai
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumbieriams
Visokie reikišios daiktai

DRAUDIMO AGENTŪRA
Atlieka įvairių rūšių draudimus
Kreiptis sena adresu:
BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
321 County Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

ATLAS PARCELS CO.
82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes. Taipogi tarpininkaujame patam tikras įstaigas atsikvisti gimines čia pas save į svečius ar nuolatiniams apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę jį išmėkite. Vedėjas A. Schyrinski

E. KARDELIENĖS DAINŲ PLOKSTELĖ
Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbietos Kardelienės įdainuotų dainų ir arijų plokstele. Kaina \$6.00. Paštu nesiuočiame.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS siunčia betarpiškai iš BOSTONO Į LIETUVĄ ir kitus Rusijos okupuotus kraštus
Pristatymas greitas ir garantuotas
Prekės paruošamos nužemintomis kainomis. Numatoma, kad skarelių kainos pakils.
Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. o šestadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p. Kitomis valandomis pagal susitarimą telefonu.
331 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary
LIETUVISKA TIKRA VAISTINE
Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.
Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.
882 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.
Telefonas AN 8-6620
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.
641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- Krosnies aptarnavimas
- Automatinis įpilimas
- Patogios mokėjimo sąlygos
- Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite
268-4662

Gana
nereikalingai eikvoti kurai alyvą
1970
Savybės:
Produktingumas
Grožis
Ekonomija

Namams šildyti geriausias pirkinys

šilto oro krosnys
Rytdienos įrengimas

Pilnas įrengimas, įskaitant alyvos burnerį, pūtėją, oro filtrą, termostatą, kontrolę ir darbą sujungti rūsy su vamzdžiais...
10 metų garantija.

\$395.

Paskutinė modernaus alyva šildymo naujiena
FORTUNA FUEL Co.
Alyva šildymo specialistai
470 Adams Street, Quincy, Mass. 02169
Alyvos burnerio aptarnavimas išsisas 24 val. per dieną
Skambinti telefonu: 436-1204

FUEL CHIEF
Oil Heating Equipment

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVISKA TURIZMO ĮSTAIGA
Norintieji keliauti, praleisti atostogas sušiltose salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos atsikvisti į svežius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skryties, lietpalėčius, megztinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.
Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus atsiųskite savo giminiams tik per
Podarogifts Inc. skyriu Bostone
Darbo valandos: Kasdien 9-5
Šeštadieniais 8-12
390 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764
Visų skyrių vedėja Alėna Adomonis